



مذاکرات مجلس شورای ملی

صورت مشروح مذاکرات مجلس شورای ملی روز چهارشنبه (۱۱) بهمن ماه ۱۳۵۱

فهرست مطالب:

۱ - قرائت اسامی غالبین جلسه قبل.

جلسه فوق العاده مجلس ساعت پنج بعدازظهر برپای است آقای مهندس عبدالقریاضی تشکیل گردید

۱ - قرائت اسامی غالبین جلسه قبل
کفانی - مصطفوی نایبی - معیری - موقر - مهرزاد -
رئیس - اسامی غالبین جلسه قبل قرائت خانم اسدی - خانم ضرابی - خانم اقبال .

۲ - ادامه مذاکره در گزارش شور اول کمیسیون
برنامه راجع به لایحه برنامه عمرانی پنجماله پنجم

رئیس - وارد دستور میشون کلیات لایحه برنامه عمرانی پنجماله پنجم
معتمد هم نپایندگان مردم با دقت و موشکافی این
برنامه های مدون را مطالعه کرده آنداختیاب بطول کلام
نیست ولی بهر صورت چون برنامه عمرانی پنجماله پنجم
ملکت است و درموردنامه پنجماله باستی مطالبی که لازم است
با استحضار ملت شریف ایران بر سر میز فکر میکنم بجای

وارد شدن در جزئیات که جای بحث آن در کتبیسیون
برنامه است ما اگر مقایسه های کلی بکنیم وضع
برنامه ریزی بهتر و شونمیشود وقتیکه برنامه های عمرانی
ذکر صالحی - مهندس عدل - فرنود - فروزن - دکتر

ملکت را مطالعه میکریم تابلوی درخشنانی در مقابل
بخنیاریها - بخنیاری پور - پرویزی - پروین - پیمان
ذکر صالحی - مهندس عدل - فرنود - فروزن - دکتر

(شرح زیر خوانده شد)

غالبین باجازه - آقایان :

امام مردوخ - عبدالحسین آموزگار - مهندس
احتشام شهیدی - غلامرضا بهادری - پیرزاده - دکتر جزایری
مهندس جلالی نوری - جندقی - امیر علم خزیمه - دشتی -
دیهیم - رشیدی - دکتر هنوری - سجادی - شاخوی -
شاهنده - شیخ رضائی - دکتر فضل الله صدر - دکتر ضیائی -
عبدالحسین طباطبائی - فهیمی - کیوان - دکتر لقمان
ادهم - ناصر زاده - نیک پور - دکترو حیدری - دکتر وفا
دکتر گاگیک - اخوی - کاسمی - خانم زاهدی .

غالب بی اجازه :

آقای مهندس عطائی .

غالبین موصی - آقایان :

بخنیاریها - بخنیاری پور - پرویزی - پروین - پیمان
ذکر صالحی - مهندس عدل - فرنود - فروزن - دکتر

میباشد البته ممکن است آخر برنامه دوستان اقلیت هم بگویند براساس آمارهای که بانک مرکزی و دستگاههای رسمی دولتی میدهدند وضع به چه صورت درآمده است.

مثلًا اگر گفته‌اند کشاورزی ۵/۵ درصد رشد دارد

این ۰/۰۵ مثلاً ۰/۰۶ البته جای بحث است

ولی برنامه همین میباشد و قابل انعطاف است، بستگی دارد به

عوامل مختلف از جمله عوامل جوی در نفت پیش از ۰/۰۸

در صنایع و معادن ۱۵/۰ ساختمان ۰/۰۱۳ آب ۰/۰۱۲

برق ۰/۰۲۲ خدمات ۱۱/۵ رشد متوسط سالانه

تولید ناخالص داخلی ۱۱/۴ است این یک رقم

۰/۰۴ در صدر شد را نمی‌شود به آسانی از آن گذشت

این موضوعی نیست که با حرف و سخن و تعارف

از روی آن بگذریم. این یک مطلب علمی است که رویش

زحمت کشیده میشود کمتر ملکتی در دنیا است که چنین

وضعی میتواند داشته باشد مخصوصی خوشوقیم که دولت

ایران می‌تواند این تابلوی درخشان را به ملت عرضه کند

و این برای مملکت ما افتخار آمیز است که یک رشد

۰/۱۱ را اعلام می‌کند تنها ما بیستم که تأیید

می‌کنیم این رشد اکراراً در نقط مقامات بین‌المللی و

شورای اقتصادی سازمان ملل و سایر مقامات دیده‌ایم

که رشد سریع اقتصاد ایران را بصورت یک معجزه

اقتصادی دانسته‌اند این برای م الواقع افتخار آمیز است

باید بآن کسانی که ترقه بازی می‌کنند و خیال می‌کنند با

چندترقه میتوانند جلو این پیشرفت‌های عظیم را بگیرند

باید گفت که سخت در اشتباه هستند (ضدیح است) این

قابل و این کاروان بسرعت دارد به پیش میرود و این ترقه

بازی‌های نمیتواند جلو پیشرفت‌ها را بگیرد (احسن)

در همین کتاب برایم دیدم که دریافت ارزی کشور در

برنامه‌پنجم به ۷/۷ میلیارد دolar افزایش پیدا می‌کند

رقم را توجه بفرمایید ۷/۷ میلیارد دolar که ۲۲ میلیارد

آن از نفت است بقیه اش از گاز و صدور کالاهای صنعتی

وستی است این رقم ۲۷ میلیارد دolar که طی مدت ۵ سال

ملت ایران میتواند در آمد لرزی داشته باشد خیلی مهم

است اینهم یکی دیگر از اقلام مهمی است که عرضه

میشود البته فراموش نکنیم که گاهی کسانی وقتی این

مقدس مجلس شورای ملی مطرح است. در همین برنامه اشاره بر شنوه کشاورزی شد که من فقط تابلوی ارائه دادم ولی تنها در رشته کشاورزی نیست در رشته‌های مختلف دیگر هم برنامه هست چون یک مملکت در حال پیشرفت

نمی‌تواند تمام عوامل انسانی و سرمایه‌ای را دریک رشته و دریک کار متوجه کند این کار صحیح نیست صنعت و کشاورزی دو کاری است که باید به موازات هم پیش بروند اگر تولید چند در داریم باید کارخانه‌قندنه در کنارش داشته باشیم والا از نظر اقتصادی کار غلطی است که استعمار گران

غرب در گذشته بعلت های درحال توسعه باعقب مانده تحميل می‌کردند و آن‌ها را می‌دیدیم که مثلاً دریک رشته مثلاً کشاورزی نگه می‌داشته‌ند در حالی که در آمد سرانه در کشورهای کشاورزی پائین است و در کشورهای صنعتی بالاست آن مملکتی موفق است که وقتی مواد اولیه کشاورزی را دارد صنعت را هم داشته باشید کی

از اقتصاد دانهای خارجی معتقد بود که در عصر حاضر ملت‌ها را نمی‌شود مثل گذشته تحت سیستم استعماری نگهداشت استثمار علمی و اقتصادی لازم است یعنی یک ملت کشاورزی فرضاً پنجه تولید کنده به

قیمت ارزان بفروشد بکشور صنعتی و ممکن صنعتی نیز آن را پیارچه تبدیل کند و بدین پر ابر قیمت بآن مملکت کشاورزی بفروشد یعنی زحمت ده کارگر مملکت عقب افتاده را بگیرد و زحمت کار یک کارگر کشور پیش‌فترا بدده و آن ۹ کارگر اضافی با صلح برگزی اقتصادی قرن یست است که ملت‌هایی مثل ملت ایران زیر بار هیچ نوع برگزی چه سیاسی و چه اقتصادی و چه نفتی نزفته و نمیرود و نخواهد رفت (احسن) این جاست که می‌بینیم آن عده‌ای که برای ما دلسوزی می‌کردن و می‌گفتند ذوب آهن مقرن بصره نیست می‌خواستند ما را از صنعت مادر محروم بگینند ولی ما خوشوقیم که امسال محصول ذوب آهن آریامهر بیازار آمد: یعنی این سدها در دوره انقلاب شکسته شده است که وقتی در لایحه برنامه می‌بینیم که دولت برای هر فصلی بر اساس آن ۱۵۶۰ میلیارد ریال برنامه دارد و اعتبار دوره ۵ سال و سرمایه‌گذاری متناسبی که چندین برابر سرمایه‌گذاری برنامه چهارم است مشخص می‌باشد و در هر رشته‌ای روش

سال قبل از انقلاب کلاً در حدود ۲۳۰۰ میلیون دلار بوده در حالیکه تنها در سال جاری در آمد نفتی ایران ۲۴۰۰ میلیون دلار میباشد یعنی در آمد نفتی ایران در یک سال دهه انقلاب بیش از ۵۰ سال قبل از انقلاب است. این ارقامی است که وقتی ملت ایران آنرا میخواهد می‌بیند تابلوی بسیار درخشنده میباشد و شاهنشاهی درود میفرستد که ملت خود را باین مرحله از ترقی و رشد رسانده و طبیعی است برای دولت خدمتگزاری که افتخار اجرای این برنامه را دارد کسانی که در راه نیت شاهنشاه اقدام می‌کنند کارنامه افتخار آمیز است زیرا مروز دولت می‌آید در این کتاب مفصلی که اقلام برنامه پنجم هست دیدم برای سال ۵۶ سال آخر برنامه رقمی معادل ۴۳۵ میلیارد صرف کارهای عمرانی مملکت می‌شود ۴۳۵ میلیارد در سال ۵۶ در مقابل رقمی کمتر از یک میلیارد در سال ۲۶، این بهترین دلیل است که هر فرد ایرانی سرتیفیکات برآستانه شاهنشاهی فرود می‌آورد که موجب شدن مملکت می‌باشد از جهش و رشد و ترقی برسد (احسن) اینجاست که وقتی مایبینیم شاهنشاه بزرگ مادر کنگره مطالب خودشان را درباره مسائل مختلف از جمله سیاست نفتی اعلام میفرمایند ملت ایران یک صدابا شور و شعف این ندای شاهنشاه امثال همیشنهای میکند (صحیح است) و از دنیا میخواهد که در اجرای اندیشه تابناک شاهنشاه مادر است اینجا حقوق ملت ایران که با کمال رشادت دفاع و اقدام فرمودند مارا تأیید کنند که مسلم همه انسانهای آزاده دنیا این ندای ضد استثماری شاهنشاه مارا تأیید خواهند کرد برای اینکه علاوه بر اینکه در آمد نفتی ملتی که صاحب نفت هست باید بعد از تأمین شود این ندای ضد استثماری و ضد استثماری رهبر انقلاب ایران موردن تأیید همگان میباشد (صحیح است) این ندای است اصلی و با پشتونه که کپانی‌ها، شرکتها و این صاحبان منافع باید بدانند امروز در مقابل رهبر بزرگ و ملتی زنده قرار دارند (صحیح است) و مواجه هستند با صدای حقه شاهنشاهی بزرگ و ملتی رشیدوناچار هستند از منافع و زیاده طلبی خود دست بردارند و تسلیم حقوق ملت ایران بشوند (صحیح است) احسنت اینجاست که وقتی از قام پیشرفت‌های دهه انقلاب را مطالعه می‌کنیم در آمد نفتی ایران از زمان دارسی نتا

مذاکرات مجلس شورای ملی

جلسة ۸۹

پیشرفت‌ها و ترقیات حیرت آور را می‌بینند میگویند این جریان تاریخ است. یادشان رفته که در همین مملکت در سال ۲۰۲۳ در آن روزهایی که عده‌ای آنارشیست براین مملکت حکومت میکردند در آمد ارزی مملکت به صفر رسیده بود حتی بیمارستانهای مابینه و مرکور کرم نداشتند (صحیح است حقوق کارمندان را نداشتند بدنه مدعيان اصلاح آمده بودند و قول دوست عزیز آقای دولو لایحه یک دوازدهم می‌وردند، این همان مملکت است که در سایه رهبری و ارشاد شاهنشاه بزرگ خود امروز می‌تواند طی مدت ۵ سال ۲۷ میلیارد دلار در آمدارزی داشته باشد ما امروز می‌بینیم سایر ممالک برای کسب ارزش بقدر کم چه تلاش‌هایی می‌کنند در حالیکه خزانه مملکت پراز ارز است در برنامه دولت دریلان دولت هم منعکس است گزارش دولت هست که می‌اطی پنج سال ۲۷ میلیارد دلار ارز داریم البته صرف کارهای تجمیلی و تزئینی نمی‌شود بلکه صرف کالاهای سرمایه‌ای می‌شود اگر کارخانه قند و ساجی و سیمان خزیره می‌شود اینها برای مملکت در آمد و سرمایه و اشتغال ایجاد می‌کند راجع به ارز کرار آ گفته‌ام یک روزی در این مملکت یک عده‌ای آمدنو گفتن (اقتصاد بدون نفت) البته بنظر من آنها یک برنامه دیگری داشتند می‌گفند در آمدارزی ما خشک شود و این ۲۷ میلیارد دلار را نگیریم و برو توی چیز یک کشورهای که خلی سریع و زودتر می‌توانند توی بانکهای آنها بلوکه کنند خوب آنها از نظر خودشان بد عمل نمی‌گردند می‌گفند ملتی که می‌تواند از پول خودش برای رفاه ملتش استفاده کند باید این ارزها باو ایراد داشت ماحتی در برنامه عمرانی مملکت هم این اصل را قبول کردیم برای ای سرمایه گذاری خصوصی هیم ما ۹۰۰ میلیارد ریال پیش‌بینی سرمایه گذاری کردیم ولی بشرطی کمالاتی بعنی حقوق حق دولت را پرداخت کنند بنابراین اگر امروز دیده می‌شود رقم مالیات مستقیم مادر طی برنامه ۳۵۰ میلیارد ریال خواهد بود یعنی بارش دور ارضی جس سیمان و پول برو در بانکهای آنها بلوکه ملت ایران بر هر بری شاهنشاه بزرگ آن برنامه را بهم زد و امروز رقم در آمدارزی به ۲۷ میلیارد دلار در برنامه پنجم رسیده است امروز علاوه بر نفت سایر کالاهای مادر بازارهای دنیا بقدار زیاد صادر می‌گردد منصوب صا کالاهای صنعتی ما، این همان مملکتی است که بلکه ملت ایران رأی ندادیم موضوع مقاطعه کاران را نمی‌خواهیم تکرار کنیم خدای نکره بلا یحه ای که نیدانم اجازه بدهید وارد کار مقاطعه کارها شویم چو کار داریم بشکافیم مسأله را ... در این ۲۱ درصد رشد مالیاتی شماهم باما سهیم هستید چون واقعاً کم کردید اما

جلسه ۸۹

مذاکرات مجلس شورای ملی

صفحة ۵

یک مطلب دیگر را باید عرض کنم در مورد اشتغال شما اشاره کردید که ۳۶۰ هزار شغل شاید روزی هزار شغل رقیع بر نامه بارشد ۱۵ درصد چون میدانید مالیات غیر مستقیم یک مقدارش تحمل به طبقه کم در آمد است و باید بکوشیم که از مالیات غیر مستقیم کم شود هرچه امکان دارد مالیات مستقیم زیاد شود. در برنامه دولت دیدیم در مورد توزیع اعتبارات ۱۵۶۰ میلیارد ریال برنامه پنجم طی پنج سال مسأله تقسیم بین فصل‌های مختلف شده که کار مهمی است ممکن است آقایان در تقسیمش با ماهیت عقیده نباشد و بعتقد باشد که به کشاورزی باید پیش‌داد و بصنعت کمتر من نمیدانم ولی وقتی من این رقم را می‌بینم می‌بینم که بکشاورزی ۲۰۸ میلیارد می‌میند هنگاه آب ۱۰۸ میلیارد همانطوریکه خودتان اشته ره کرید آب هم از کشاورزی جدایست و کمک بامر کشاورزی است صنایع ۱۸۴ میلیارد معادن ۶۴ میلیارد نفت ۱۳۰ میلیارد گاز ۲۹ میلیارد برق ۵۳ میلیارد ارتباطات ۱۷۱ میلیارد مخابرات ۳۱ میلیارد عمران و سنتانی ۳۶ میلیارد عمران شهری ۳۳ میلیارد ساختهای دولتی ۹۰ میلیارد آموزش و پرورش ۲۳۰ میلیارد فرهنگ و هنر ۹/۴ میلیارد جهانگردی ۷/۷ بهداشت ۵۲ رفاه اجتماعی ۱۶ تریت‌بدنی ۱۰ آمار ۶/۲ و خدمات ۳/۵ میلیارد دوجم ۱۵۶۰ میلیارد ریال تقسیم این اعتبارات بین بخش‌های مختلف براساس احتیاجات مملکت است و برای بشر سین اقلاب مملکت و منشور دوازده گانه که بر این اساس این اعتبارات به بخش‌های مختلف اختصاص داده شده بندۀ جناب آقای رامبد یک مطلب را توجه نکردم و خیال می‌کنم جناب‌عالی اینجا فرمودید یک جمله‌ای که شاید هم من اشتباه شنیده باشم مسلماً اشتباه شنیده‌ام اینطور است؟ (رامبد - توضیح میدهم) در لایحه برنامه سلب حقوق زارعین خجال می‌کنم اشتباه شنیده‌ام (رامبد - اینطور است توضیح عرض می‌کنم) خیلی دیشب مطالعه کردم بینم کجاست حلقو زارعین شویم شماوما سعی کردیم در مامرتک چنین اشتباهی شویم شماوما سعی کردیم در دوران انقلاب زارعین ایران را بر هر بری شاهنشاهی آزاد منش از برکت انقلاب بهرمند کنیم خدای نکره بلا یحه ای که کوچکترین لطمۀ بحقوق زارعین و روستایان بر سد نهشان نمایم و مسلمان‌هیچ فرد ملت ایران موافق نیست (صحیح است) من که چنین چیزی ندیدم شاید دریان شما تو جنگ کردم

خوشبختانه در این برنامه این کار را کرده‌اند برای آینده دولت‌زبانی ما برای تذکرات نمایندگان انقلاب فصلی بنام برنامه عمران روستائی در لایحه برنامه گذاشت و اگر خاطرatan باشد در برنامه چهارم اول ۹ میلیارد گذاشت که این رقم به ۱۱/۷ میلیارد رسید یعنی در طی برنامه پنجم ۳۷ میلیارد ریال صرف رفاه و آسایش خواهان و برادران کاری است بسیار مشکل و دولت باید بکند اگر امروز بک قران صرف یک فرزند ایرانی در دانشگاه در يك رشته حرفه‌ای می‌شود این وجودش باید آنچنان مورد استفاده باشد که روزیکه از مدرسه بیاید بیرون بعد از خدمت وظیفه‌اش برودس کار نه اینکه بپول خرج بکنیم سرمایه گذاری بکنیم و بعد که از دانشگاه یادبیرون می‌آید بیرون جانی برای کارنداشته باشد. دیدم اینجا مقدار مطالعه شده و یک مقدار بررسی دقیق شده خیال می‌کنم خلی مارا باین مطلب نزدیک بکند یک نکته‌ای که اشاره کردن آقای رامبد بی‌امورین خوب دادگستری البته شما در طوال می‌بینید مسلمان در نقاط دیگر هم هستند باید قبول کنیم که امروز در سطح مملکت خلی از کسانیکه در دستگاه دولتی انجام خدمت کمتر از دویست و پنجاه نفر برنامه‌ای وجود دارد و دهات ایران میکنند مردان درستی هستند و عده‌شان زیاد است شاید مثل همان مأموریکه شماره طالش دیده بندی هم در الموت می‌بین وقیه دوستان در سایر نقاط مملکت اگر آدمهای نابای هم در بعضی جاهابنشت باید شما و ما کمک کنیم تا تصویب بشوند برای اینکه در عصر انقلاب نباید دیگر اجازه بدهند که افراد ناباب بروند در دستگاه‌های مختلف و مختلط و آنچه سنگر بگیرند یکی از نکاتی که من می‌خواهم با اشاره بکنم و مورد علاقه همراه دوستان ماست و از آقای دکتر مجیدی وزیر مشاور و سرپرست سازمان برنامه تشرکمیکم این توجه خاص است دولت به برنامه عمران روستائی است بنده که اینجا خدماتتان هست افتخار دارم که از سومین برنامه عمرانی دولت دفاع می‌کنم برنامه سوم و چهارم و پنجم باید در برنامه سوم که اوائل انقلاب بود آقای رامبد و مادر بودم (یکی از نمایندگان - انشاء الله برنامه ششم هم خواهد بود) در برنامه سوم اگر خاطرatan باشد این ملاحظه میراث ماید که امروز در ایران مجلس انقلاب اجازه نمیدهد که دولت انقلاب بروند و خدای نکرده اینکه در طالش زندگی میکند و احتیاج بیک خانه جدید دارد برای ما اهمیت زیادتر است بایک ساختمان عظیمی را تکمیل بکنیم که اینجا مصرف زیادی هم نداشته باشد اگرچنین کاری بکنیم مورد ایراد شما خواهد بود بنابراین ملاحظه میراث ماید که امروز در ایران مجلس انقلاب اجازه نمیدهد که دولت انقلاب بروند روستائی در مملکت در برنامه نبود برای اینکه میدانید در روزهای قبل از انقلاب نمی‌گذاشتند و سهایی ایران کمک بشود در کنگره خودتان شاهد بودید که دهستان آزاد ما آنچه جویی‌گفتند که مقابل از انقلاب راه‌اندازیم مدرسه و درمانگاه و تلفن و تلگراف هم نداشیم ولی از برنامه سوم

ملک است و باید فکری کرد بهر صورت مشغول هستند تکمیل بشود تا آنچه اطلاع داریم در صدد هستند که آن ساختمان را آماده بکنند (فرهادپور - این ساختمانها که خریده‌اند چندین میلیون جلوی سازمان برنامه را آماده کردن و مال همین دولت است و کارتولیدی هم نیست) این عیبی نداشت بنظر من، زیرا برای ساختمان سازمان برنامه میلیون ها سرمایه گذاری شده‌توی کوچه‌ها آنروزی که ساخته‌اند بنظر من سرمایه گذاری در توی یک کوچه که جلوش بک مقداری خانه‌های کوچک گلی خراب بود جلوی مجلس ایران هم بود بامناظر ساختمان سازمان برنامه غلط بود در صورتیکه حالا از توی کوچه واژ آن بنست در آمده است (دکتر متین - آن ساختمان ها هم مال چند سال پیش بودو فضای سبز درست کرده‌اند) برنامه شهرداری بود که انجمن شهر توصیب کرده است آقای فرهادپور و بنده در این مورد اختلاف سلیقه‌داریم اما ملاحظه کنیم مامتدیم که بجای اینکه این بول داده بشود و این ساختمان ساخته بشود البته ما و شما بوده و دولت سرمایه گذاری در امر مسکن میکند و دارد میکند و کار مسکن در این برنامه یکی از مسائل بسیار مهم است و دولت برنامه وسیعی برای مسکن دارد و حساییکه کرده‌اند که اگر ما بخواهیم برای هر خانواده ایرانی یک مسکن تهیه بکنیم دو میلیون مسکن کم داریم و این دو میلیون مسکن را باید تأمین کرد فکر میکنید فقط ایران مشکل کمی مسکن را دارد در خلی از تقطیل دنیا واقعی انسان بیرون و دو با مقامات آن مملکت صحبت میکند می‌بیند یکی از مهمترین مسائلشان کمی مسکن است خودتان اطلاع دارید برنامه دولت طی پنجم ایست که ۷۴۰ هزار واحد تسکونی بوجود بیاورد در شهرها که ۵۷۵ هزارش را البته بخش خصوصی تأمین خواهد کرد و ۱۶۵ هزارش را بخش عمومی مطلب بسیار مهم تأمین مسکن در روستاهای که ۲۰۰ هزار مسکن بخش خصوصی ۲۴ هزار مسکن بخش عمومی در روستاهای ایجاد خواهد کرد و اقاً جناب رامبد شان انقلاب ایران هست حال که روستاهای ما از قیود بند قرون و سلطانی زیهای پیدا کرده‌اند این آثار دوران فتوvalیسم که بردهات ایران از گذشته سایه افکنه و بصورت آن منازلی است که می‌بینیم در دوره انقلاب باید چیزی برنامه دولت این است که تا پایان برنامه پنجم

این سپاهیان بهداشت استفاده می کنند دوست خودتسان آقای دکتر رئیسی در کنگره ارقام بسیار بسیار عالی راجع به پیشرفت کار سپاهیان بهداشت دادند و آن گزارش سند بسیار جالبی است که نشان میدهد مملکت ایران در این قسمت هم در دوره انقلاب گامهای بسیاری برداشته است آقای دکتر فروزان یادداشتی بنده دادند بینند چقدر جالب است سایه افقی ۳۰٪ / بزشکان در روستاها بودن و حالا ۲۲٪ / در روستاها استدداز این ۸ هزار بزشک ۲۲٪ / در روستاها هستند راه حل هایی از این قبیل باید پیدا کرد همین درمان گامهای سیار که آقای دکتر فروزان و خانم صفی نیا در حوزه انتخایه شان شمیر انان با کمک سازمان شاهنشاهی عمل کردن و خوبی مفید است که در مانگاه حرکت می کند و سرویس میدهد بسیار خوب است (اخوی راه ندارند) در مازندران حوزه انتخایه شما که راه زیاد است (دکتر متین - آمارش هست بیش از حد تصور) دولت درباره بهداشت برنامه هایی دارد که انشاء الله اجر اخواه دارد کرد یکی از مطالبی که آقای رامبد اشاره کرده راجع بهداشت تنظیم خانواده بود من از آقای رامبد تعجب می کنم که در مرور دولت پکند این مسئله دوطرف دارد این کار را همه اش دولت پکند این هست تنظیم خانواده انتظار دارند دولت وسائل را فراهم می کند حرف می زند تبلیغ می کند قرص می فرستد ولی مردم هم باید توجه کنند حتی در بعضی کشورها رادیو ترازیستوری جایزه میدهند ولی بازاباین مشکل مواجه هستند خود مایل مقدار باید در حوزه های انتخایه میان موکلین را ارشاد کنیم طرف ۵ سال گذشته یتیجا آمار رشد جمعیت از ۶/۳ درصد به ۱/۳ تقلیل ییلا کرده و در بیان برنامه به ۰/۶ خواهد رسید ابته زیاد است چون در مالکی مثلا هلندوژاپن یا سایر جاها از یک درصد هم کمتر است ولی در جاهایی مثل کشورهای آسیائی و امریکای جنوبی افزایش و انفجار جمعیت هست و این از مسائلی است که دولت باید برنامه داشته باشد و مردم هم باید آمادگی داشته باشد راجع به مسائل درمانی باید در خیلی از نقاط ایران بیمارستان ساخته شود ولی طبیب آن جاهای نمی بود بنده دیدم وزارت بهداشت یک طبیب در جاسک ۹ هزار تومن حقوق میدهد ربا نمی بود و دوزارت بهداشت بیمارستان و درمان گاه ساخت

۱۲۰ هزار نفر در خدمات ۴۰۰ هزار نفو و در سایر شرکت ها ...
یک مطلبی را اشاره کردید که افزاد کم کار و بیکار اتفاقاً در
برنامه هست که ۴۰۰۰۰۰ نفر افراد کم کار را فعالتر
بگشند من نمیدانم چطور افراد کم کار را می توان پر کارتر
کرد لابد دولت فکری کرده است .

راجح بمحيط زیست می بینیم که اخیراً یک چیز
نازه ای مدد شده البته مجلس سنا بیشتر ازما در این مورد
حساسیت دارد و حتی در نطق های قبل از دستور هم در
این مورد صحبت می کنند دیدم دولت هم توجه کرده و
۲۲ میلیارد اعتبار گذاشته و یک فصل هم اختصاص
داده به محیط زیست که آن را بهتر بگند البته می بینیم در
است که هم گفرا نشکل دادند و راجح باین موضوع
صحبت می کنند و مطالعه می کنند مثل این است که بعضی
موقع ما می خواهیم از همه جای دنیا جلوتر برویم نه
شهر تهران و نه سایر شهرهای ایران آنقدر صنعتی
است که از نظر نفسی خوبی در زحمت باشیم و بهر حال
دولت اعتباری داده و امیدوارم کار دولت طوری باشد
که بعداً آقای رامبد بیانند و تأیید کنند (خاتمه دو لشته ای) .
این میدان جلوی سازمان برنامه راهبرای بهتر شدن
محیط زیست درست کردن) خاتمه دولتشاهی هم معتقدند
که این میدان را هم باین منظور درست کردن راجع به
بهداشت و درمان خوبی صحبت شد آقای دکتر شاهقلی
هم تشریف دارند آقای رامبد شما می دانید ما هم
می دانیم امروز مسئله تأمین پزشک در مملکت کار ساده ای
زیست خیال می کنم کافی نیست در سراسر مملکت
درمانگاه و بیمارستان بسازیم ، ساختیم ، پزشک و نرس
که نیروی انسانی است کم داریم ، مملکتی که ۸ هزار
پزشک دارد و حداقل ۳۰ هزار پزشک احتیاج دارد
تعداد زیادی از این پزشکان هم در تهران هستند چطور
می شود توقع داشت ولی بینیم برای دولت امکان دارد که
در سراسر این مملکت بـ ۶۶ هزار ده پراکنده به
همه سرویس درمانی بدهد باید بدهند راههایی
پیدا شده و همان راههای انقلابی است آن سپاهی بهداشت
که می رود بدهد بهـ ۲۰-۱۵ ده سرویس میدهد این برای
این است که این روش اثباتی که قبل از انقلاب از هیچ گونه
مزایای درمانی و بهداشتی بهره مند نبودند امروز از وجود

کلیه کودکان شهری و ۸۰٪ در صد کودکان روستائی که درستین تحصیل هستند بدروزه بروند در این کتاب هست و سندی است که دولت مجلس شورای اسلامی داده واقعه اگر یک روزی دولت خدمتگزاری آمد و به مجلس گزارش داد که من توفیق پیدا کردم تمام افراد لازم التعیلم شهرها و ۸۰٪ در صد اطفال روستائی را بمناسبت آموزش عالی است که از ۱۰۸ هزار نفر در آخر برنامه چهارم میفرستیم این برای مملکت ما اختخار آمیز است من و شما آرزو داریم صدرصد در روستاهای هم بجهه های بدروزه بروند و برای این کار فشار داریم و از دولت میخواهیم که این تبعیض بین شهر و روستا هم ازین بروود و حتماً دولت باید در این کار تلاش و کوشش کند و باز بنظر من این یک رقی است که باید آنطور که فکر می کنیم صدرصد اطفال شهری و روستائی پایبند هم پیش بروند ممکن است بگویند در امکانات نیست ولی ما از دولت انقلابی میخواهیم آن بجهه روستائی با بجهه شهری فرقی نداشته باشد و اگر آن ۲۰٪ بیساد در روستاهای بمانند ما گناهکاریم و باید کوشش کنیم با آنها مهمن بودن استاد است و ما و شما باید کمک کنیم در آخر برنامه و سایل لازم داده شود بر همین اساس می بینیم در آخر برنامه پنجم اطفالی که در دبستان خواهد بود به ۵ میلیون نفر میرسد این رقم خیلی مهمی است این ۵ میلیون نفر بدروزه میخواهند معلم میخواهند و سیله میخواهند فراهم کردن موجبات تحصیل ۵ میلیون کودک دبستانی در شهر و روستا مهم است بهمین صورت سایر ارقام ، دوره راهنمایی ۱۵۴۴۰۰۰ نفر متوسطه ۹۵۳ هزار نفر فنی ۱۸۴ هزار نفر حرفه ای ۱۷۹ هزار نفر ، عالی ۱۹۰ هزار نفر که تسبیت به برنامه چهارم ۲۷۷٪ رشد دارد . پکی از مسائل مهم این است که در دوره برنامه پنجم ۱۲۸ هزار سپاهی بر روستاهای فرسنده میشوند و همه ما میدانیم که اعزام یک سپاهی بر روستا چقدر ذر زندگی مردم تأثیر دارد در دوران بزرگه دولت توفیق پیدا می کند ۱۲۸ هزار سپاهی باین روستاهای بفرستند این امر در بالا بردن سطح تحصیل روستائیان بسیار مؤثر خواهد بود (صحیح است) در این برنامه اشاره کردن باعیت دادن تعییمات حرفه ای و حتی من ارقام را دیدم مشاهده کردم فوق العاده توجه شده است شاید ما و شمامعتقد باشیم که کافی نیست ولی فراموش نفر مائی تأسیس یک مدرسه حرفه ای بایک

وسایل فرستاد، این مشکل نیست با این امکانات وسیع مملکت درمانگاه را میشود ساخت وسائل را میشود خرد و لی نیروی انسانی را چه باید کرد یک پزشک در جا ۵ هزار تومان میدهدند و امروز آن استعمار غربی بصورت بدن مغزها در آمده وقتی پزشک ایرانی را که دینار دینار پول ملت ایران خوش میشود بمرحله دکتری میرسد میرسد درم مالک دیگر کار میکند آنجائی است که واقعاً انسان متاثر میشود من آمار دیدم که یک بجه تا برحله طبایت بر سر برای دولت ۵۰ هزار تومان خرج بر میدارد آیا این درست است که دولت از قندو شکر آن ماه نشانی صنار صنار مالیات و عوارض بگیرد و صرف تعلیم و تربیت پزشک بکند و ۵۰ هزار تومان برای یک ایرانی بپردازد آنوقت او بروزگشتر دیگر خدمت کند تا دولت ایران مجبور باشد از سایر ممالک پزشک استفاده کند که دولت اجبار آبرنامه ای در این مورد دارد چه بکند و سایل فراهم است اینجاست که همه باید کمک کنیم و از این امکانات بفع مملکت استفاده کنیم ما یادمان رفته که یک روزی در این مملکت مالاریا در شمال یک مشکل مهمی بود دوستان ما یادشان هست که اشخاصی در ساعت معنی میگفتند یا برویم تب کنیم و برگردیم الان بیماری مالاریا در اثر همین مبارزه خیلی خیلی کم شده و ۶۷٪ نفیسان پیدا کرده است هنوز ۳۳٪ هست دولت سابق آمار داده کدر سال ۵۰ هزار نفر کوکوک از سرخک ازین میرفند ولی امروز دیگر ازین نمیروند راجع بهمین سپاهیان بهداشت که عرض کردم آماری که وزارت بهداری در سوره سپاهیان بهداشت داده این است که ناکنون آنها از ۲۵ میلیون بیمار و بیزیت کرده اند.

دکتروموسوی- این از اصول انقلاب است و همه مأموریت میگیرد میخورد.

دکتروموتوی- مباحث داریم برای اطلاع شما میگوییم میخواهیم این اطلاعات گفته شود و در صورت جلسات ثبت شود، بله از ۲۵ میلیون بیمار و بیزیت کرده اند و ۱۸ میلیون واکسن زده اند و این هم جزء کار ملزم و جزو کار مملکت است و جدا از کار دولت نیست.

اگرچنین است آیا سزاوار است که مارا که بعنوان یک فرد یا گروه میشناسید در آغاز یک چنین برنامه بزرگ سکوت کنیم و خاموشی گزینم؟ آنچا بود که تصدیق کرد و گفت نه دژوال فقار علی در نیام نشاید و زبان سعدی در کام (احسن) ما و شما و همه ملت ایران در موقع و مقامی که داریم رسالتی داریم که آن رسالت را بموقع خود باید انجام دهیم (صحیح است) والا در پیشگاه ملت و رهبر ملت گناهکار و خاطئ و مقص خواهیم بود از این روم و همه ما اگر خوشبختانه در مقابل برنامه ای باین عظمت که اصول آن در پیشگاه رهبر دراندیش مملکت طرح و تصویب شده نخواهیم در فروع و جزئیات آن نظرات خود را بگوئیم و شما دولیان را راهنمایش بایم در کار خود کوتاهی کرده ایم آیین روبن اجازه میدهید که در تعقیب یکانات استادولیدر و سخنگوی داشتمند خودمان منم چند کلمه ای بگوییم و چند دقیقه ای وقت دوستان عزیز را از این جهت بگیرم یقین بدانید در این عرایض رعایت انصاف را بعد اعلی خواهیم کرد (احسن) اگر جائی بیین که اعمال گذشته چه در کلیات چه جزئیات جای آنرا دارد که مورد تقدیر و تحسین و تکریم و تجلیل قرار گیرد منهم بهم خود همین تجلیل و تکریم را خواهیم کرد همچنانکه قبل از اینکه پشت تریبون قرار بگیرم در مقابل یکانات آقای دکتروموتوی یادآور شدم که اصول انقلاب بطور کل و چون بحث راجع سپاهیان انقلاب بود سپاهیان انقلاب بطور اخص از نقاط بر جسته انقلاب ماهستندتر دیدنیست سپاهیان انقلاب، چهره دهات را تغییر داده و خواهند داد همه با این اپرما واقع هستیم و تأیید کردیم و تأیید هم خواهیم کرد (احسن) حتی در تنظیم این لایحه که ملاحظه میفرماید فرم آن بالایه ایکه دولت داده بود در کمیسیون تغییر پیدا کرده جدول های ضمیمه عوض شد من وظیفه دارم از اینکه اعضای کمیسیون و همین دولت بذکر این مالز اینجت توجه کردن سپاسگزاری کنم ولی در عین حال اجازه خواهید داد که اگر جای انتقادی هم باشد بطور عربان و بانهایت ادب و تراکت بعرض نمایند گمان ملت بر سانم. جناب آقای دکتروموتوی اگر خاطر تان باشد در آخرین جلسه کمیسیون برنامه نفاضا کردم که اگر ممکن است چند دقیقه ای خدمتتان بر سر با هم ملاقات

است (صحیح است) و مامتنع دیم حال که در ۸ سال دوره انقلاب گامهای اساسی و بلندی در راه ترقی و تعالی مملکت برداشته شده است که امروز وضع مملکت از هر ظرف برای خدمتگزاری فراهم تراست دولت خوبی مبابا تجربه بیشتر و فعالیت زیادتر و امکانات بیشتر و مساعدتر میتواند منشاء خدمات ارزشمند تری به شاهنشاه و ملت ایران باشد (صحیح است) آقای دکتروموتوی اسلام اطلاعات وسیعی که در کار برنامه مملکت دارید با این حمایت که پس از این انقلاب از شما دولت خوبی و طراحان برنامه میگذرنگاری شما آرزوی موقوفیت زیادتری داریم (صحیح است) شما به حمایت پارلمان و مجلس اقلایی ایران مستظر و متکی باشید ولی برای ماه روز یلان بهتر و درخشانتر بیاورید تامبا توانیم همدسته جمعی در پیشگاه شاهنشاه و ملت ایران را سفیدتر بایم (احسن).

رئیس - آقای دکتروموسوی بفرمایید.

دکتروموسوی- امزوز بایکی از همکاران مجلسی گفتگویی درباره برنامه پنجم و برنامه گروه پارلمانی داشتم میگفت در مقابل عظمت برنامه ای که معادل است با سه برنامه ۵ ساله گذشته بعد از آنهمه جشن پرشکوه و آنهمه شور و هیجان که ضمن آن همه اعم از اعضای حزب و کشاورزان، کارگران و اصناف و روشنگران فعالیت های دهساله گذشته را تأیید کرده سخنی بعنوان اتفاق آغاز کردن، بقول سعدی خلاف راه صواب است گفتم: آیا شما اعتقاد دارید که این جشن پرشکوه و با عظمت که بعنوان جشن دهه انقلاب گرفته شد بجا و بحق بود؟ آیا اعتقاد دارید اینهمه ترقیاتی که واقعاً اسم برند در این مملکت بمرحله عمل و تحقق رسیده است؟ گفت مسلم ایست و دید نیست گفتم آیا میتوانی اضافه کنی چه بگوییم یا چه که کنایی در پیشبرد این هدف و رساندن ملت ما در عرض دهسال باین پایه سهیم بوده اند؟ گفت مسلم است قبل از همه پیشوای بزرگ ما و بعد هر یک از سازمانها بجای خود هر کدام از گروهها و افراد چون انقلاب رامطابق نیازهای خود میدیدند استقبال کردند از فرمان والهام شاهنشاه و ما باین نتیجه رسیدیم. گفتم پس تصدیق میکنی هر فردی بجای خود و هر گروهی بجای خود از این الام این نتیجه را گرفتند که باین انقلاب کمک کنند، گفت چنین است گفتم

مذاکرات مجلس شورای ملی

جلسه ۸۹

کنیم توضیحاتی میخواستم تا نسبت ببعضی ازهاد برپانه روشن بشوام متأسفانه مثل اینکه گرفتاری داشتند و سکرتریان هم بتلفنهای مکرر من جوابی که بتوانم آن موارد اینها را با ملاقات جنابعالی رفع کنم نداد از اینرو مسأله ای را که عنوان میکنیم نمیگوییم در نظری که دارم صائب هست نظری است برای من مهم است و می‌دارم راستی بشوام توضیع بفرمائید شاید بمقتضای آن پیشنهادی تقدیم کنم اعتباریکه برای برنامه پنجم در نظر گرفته شده است ۱۵۶۰ میلیارد ریال است منابع مالی این اعتبار مبلغی از منابع داخلی است و طبق یکی از مواد این لایحه از مجلس تأمین بفرمائید همینطور که جناب رامبد از لحاظ علمی توجیه فرمودند ما بهیچوجه امروز از لحاظ علمی با تأمین اعتبار از خارج مخالفت نداریم و باید هم بجهات متمددیکه عنوان شد خاصه در مملکت ما از این اعتبارات استفاده شود البته روزی گفته میشد اعتبار بشما میدهم بشرط آنکه گمرکات خودتان را وثیقه قرار بدید امروز خوشبختانه در اثر یک سیاست مدبرانه مستقل ملی این اندیشه در مغز هیچ خارجی نمی‌تواند رسوخ کند با شرایط بسیار سهل و آبرومندانه و با سربلندی اعتبار می‌گیریم. ما میدانیم کشورهای فراوانی هستند که اعتبار میخواهند بدریبورگی می‌روند و میخواهند از این اعتبارات بدبست بیاورند ما این اختخار را داریم که بخاطر ثباتمان، ذخایرمان، رهبرمان که اینچنین هربری دوراندیش هستند در چنان استحکامی هستیم در این دریای طوفانی که از هر طرف که بخواهیم میتوانیم اعتبار تأمین کنیم ولی چقدر؟ بیزان مازاد احتیاجات منابع مالی داخلی مان، یعنی اگر چنانچه منابع داخلی همانطور که شاهنشاه در کنگره فرمودند عنوان رقم عرضی ۷۹۰ تومانش را داریم کنیم اگر هزار تومان بول لازم داریم در ۱۰۰ تومان باقیمانده باید از منابع خارجی تأمین اعتبار کنیم. در صفحه ۱۷ یا ۱۹ یکی از این مجلدات در بعضی ۱۷ است در بعضی ۱۹ گفته شده است که اگر این اعتباراتی را که تقاضا شده است از منابع خارجی دریافت کنیم ۷۷۵ میلیون دلار اضافه خواهیم داشت این برای من مهم بود نتوانستم متوجه بشوام که چه نیازی هست که

جلسه ۸۹

مذاکرات مجلس شورای ملی

صفحه ۱۳

تلنی در ابهر بگذاریم و درداراب بگذاریم در شهرهای بزرگ تلفن دابر کنیم؟ آقای دکتر دادرف کجاهستید باید نهاد چرا اینگونه تقسیم شده است برای روستاشین ۳۱ میلیارد برای شهر نشین ۶۶ میلیارد با این ترتیب من فکر نمیکنم که بنوایم دهات کوچک را بهم وصل کنیم شهرک درست کنیم باور بفرمائید فراوان هستند از این دهات من خودم در حوزه انتخایه ام دو تا ده هست یکی بنام ذوالین و دیگر باباکنی یک رود خانه کوچک وسطشان هست که این دوتا را جدا کرده و پل بدارد نتیجاً اینظرف قبرستان دارد آنطرف غسالخانه در یک طرف حمام دارد طرف دیگر ندارد بهر حال میخواهم عرض کنم که این برنامه بفرمائید اگر وضع باین منوال باشد آقای دکتر المونی چه بکنم اگر این اعتبارات تا این حد محدود باشد، راه نباشد بهداشت نباشد، حمام نباشد، البته شک و معلم نمیروند ولی اگر بتوانید اعتباراتی متناسب آن تخصیص درست ولی اگر بتوانید اعتباراتی متناسب آن تخصیص بفرمائید اگر وضع باین منوال باشد آقای دکتر المونی بفرمائید اگر وضع باین منوال باشد آقای دکتر المونی که بنوایم دهات کوچک را بهم وصل کنیم شهرک درست کنیم باور نمیدارند روز داوری کاپنه قلب و دغل در کاردارم میکنند.

مهندس صالحی - دغلی در کار نیست.

عده‌ای از نهایندگان - شعر و غزل است شعرتان را پس بگیرید.

موسوی - بلى غزل است واولش اینطور است. واعظان کاین بخلو در محراب و منبر میکنند. چون بخلو می‌روند آن کار دیگر میکنند.

(عده‌ای از نهایندگان - پس گرفتند) آنها و اینها، عبارتند از یک مشت مردمی که اصل اول انقلاب بخاطر آنهاست شاهیت انقلاب برای آنهاست و اینها مردمانی هستند که در شهر در اثر اینکه در نهایت رفاه هستند در نهایت آسایش هستند متأسفانه به تبلی و بیکاری و همانطور که باز هم جناب را میداشاره کردندگاهی بیماری کار را میکشانند این سزاوار است که چنین انقلابی برای روستاهای بکنیم و بعد در موقع تقسیم اعتبارات آنها که هیچ چیز ندارند برایشان ۳۱ میلیارد دبرای این شهری ۶۱ میلیارد اختصاص بدھیم؟ یادم نمیرود روزی اینجا بحث درباره تلفن میکردم و متذکر شدم که همین اشکالی که ما وقتی شماره اول را میخواهیم بگیریم بوق اشعار میزند چند وقت مملکت را تلف میکند محاسبه کرد که چندین سال میبین عمل وقت مملکت را تلف میکند آقای دکتر دادرف شریف ندارند در پاسخ من با یک حرارتی گفتند فلاٹی تو انتظار داری که ما بجای اینکه

کنیم توضیحاتی میخواستم تا نسبت ببعضی ازه و ادب‌نامه روشن بشوم متأسفانه مثل اینکه گفتراری داشتیدو سکرتوتان هم بتلفنهای مکرر من جوابی که بتوانم آن‌موارد ابهام را با ملاقات جنابعالی رفع کنم نداد از این‌رو مسأله‌ای را که عنوان میکنم نمیگوییم در نظری که دارم صائب هست نظری است برای مبنی‌است و میل‌دارم نه استی بشنو توضیح بفرمایند شاید بمقتضای آن بینشادی تقدیم کنم اعتباریکه برای برنامه پنجم در نظر گرفته شده است ۱۵۶ میلیارد ریال است منابع مالی این اعتبار مبلغی از منابع داخلی است و طبق یکی از موادیان لایحه از مجلس اجازه میخواهد مبلغ دیگررا از منبع اعتبار مبلغی از تأمین بفرمایند همینطور که جناب رامبد از لحاظ علمی توجه فرمودند ما بهیچوجه امروز از لحاظ علمی با تأمین اعتبار از خارج مخالفت نداریم و باید هم بجهات متعددیکه عنوان شد خاصه در مملکت ما از این اعتبارات استفاده شود البته روزی گفته بشد اعتبار بشما میدهیم بشرط آنکه گرگات خودتان را وئیقه قرار بدھید امروز خوشبختانه در اثر یک سیاست مدبرانه مستقل ملی این اندیشه در مغز هیچ خارجی نمی‌تواند رسخ کند با شرایط بسیار سهل و آبرومندانه اوباسربلندی اعتبار می‌گیریم. ما میدانیم کشورهای فرانسه هستند که اعتبار میخواهند بدربویزگی میزوند و میخواهند از این اعتبارات بیدست بیاورند ما این افتخار را داریم که بخاطر ثباتمان، ذخایرمان، رهبرمان که اینجنیز رهبری دوراندیش هستند و در چنان استحکامی هستیم در این دریای طوفانی که از هر طرف که بخواهیم میتوانیم اعتبار تأمین کنیم ولی چقدر؟ بیزان مازاد احتیاجات منابع مالی داخلی مان، یعنی اگر چنانچه منابع داخلی همانطور که شاهنشاه در کنگره فرمودند بعنوان رقم عرض بکنم اگر هزار تومان بول لازم داریم ۹۰ تومانش را داریم برای ۱۰۰ تومان باقیمانده باید از منابع خارجی تأمین اعتبار کنیم. در صفحه ۱۷ یا ۱۹ یکی از این مجلدات در بعضی ۱۷ است در بعضی ۱۹ گفته شده است که اگر این اعتباراتی را که تقاضا شده است از منابع خارجی دریافت کنیم ۷۷۵ میلیون دلار اضافه خواهیم داشت این برای من میهم بود نتوانستم متوجه بشوم که چه نیازی هست که ۷۷۵

تلفنی در ابهار بگذاریم و درداراب بگذاریم. در شهرهای بزرگ تلفون دایر کنیم؟ آقای دکتر دادرف کجا هستید بیاید بفرماییم چرا بینگونه تقسیم شده است برای روستانشینان ۳۱ میلیارد برای شهر نشینان ۶۶ میلیارد با این ترتیب من فکر نمیکنم که بتوانیم دهات کوچک را بهم وصل کنیم شهرک درست کنیم باور بفرمایند فراوان هستند از این دهات من خودم در حوزه انتخاییم دو تا ده است یکی بنام ذوالین و دیگر بابا کندی یک رود خانه کوچک و سطحان هست که این دو تا را جدا کرده و پل ندارد نتیجاً اینطرف قبرستان دارد آنطرف غسالخانه در یک طرف حمام دارد طرف دیگر ندارد بهر حال میخواهم عرض کنم که این برنامه درست نیلی اگر بتوانید اعتباراتی مناسب آن تخصیص بفرمایند اگر وضع باین منوال باشد آقای دکتر الموتی چه بکنم اگر این اعتبارات تا این حد محدود باشد؛ راهنمایی بهداشت نباشد، حبام نباشد، البته برشک و معلم نمیرود ولی اگر بیاند در تقسیم اعتبارات رعایت عدالت را بکنیم البته میزوند آنوقت احت که دیگر اینکه میفرماید که بپرسکان نسبشان در روستا هاکم بودو امروز اضافه شده البته در حوزه انتخاییه جناب آقای دکتر فروزنین همینطور است اضافه شده بلي ولی جناب دکتر در حوزه انتخاییه بنده از روز اول تا امروز که فریادمی کشم یک نفر بتعاد بپرسکان آن منطقه اضافه نشده است آنهمه که میفرمایند ۲۲ در صد شده است در مناطقی شده است که اقامار شهرهای بزرگ مانند همین شمیرانات، اوشان، دریندرس و مانند اینها هستند و ادرمناطق عقب افتاده خبری نیست امیدوارم با این اصولی که در اینجا منعکس شده است روزی برسد که بجهاتی دیگر برسد و کمبود برشک آنها هم مرتفع بشود اگر بنشاند دریخت مریوط برنامه ۵ ساله هم این مطلب را عنوان کنیم که مقدار کافی برشک نیست دیگر برنامه داشتن با بیان برنامه گی چه فرق دارد ما باید کاری کنیم که برشک بقدر کافی باشد و بروند در روستاهای اینجا آمارهای گفته شد و افتخار آمیز بود ولی اجازه بدهید اگر چنانچه آماری هم تلح است بگوییم آمار مرگ و میر ما در همین آمار متخی که اداره آمار منتشر کرده است متأسفانه نمیگوییم بامقايسه با امریکا و سوری و فرانسه با مقایسه با کشورهای که واقعاً از خیلی جهات عقب هستند مثل یونان و مکزیک، دو برابر تلفات یونان و مکزیک است این از کجاست این از این است که در شهر تهران وسائل

اصول و هدفهایش است یا شده است با اولین مسأله‌ای که برخوردم اعتبارات مربوط به عمران روستائی و عمران شهری بود همکاران عزیز در این برنامه که در تمام هدفهای آن در تمام اصول آن گفته شده است که فعالیت‌های ما دامنه اش بکوره دهات هم برد میشود اعتباری که برای ۱۸ میلیون روستانشین مادر برنامه آینده در نظر گرفته شده ۳۱ میلیارد ریال و برای عنوان شهر ۶۱ میلیارد ریال است یعنی اگر از لحاظ رقم بگیریم در حدود دو برابر اگر از لحاظ تعداد سکنه بگیریم سه برابر واگر از حیث نیازهای فوری آنها محرومیت‌های فراوان و اشیاع شدن شهرهای بزرگ در نظر بگیریم صد برابر است آپاین با آن هدفها اصول منطبق است؟

گویند باور نمیدارند روز داوری کاپنمه قلب و دغل در کاردار میکنند

مهندی صائبی - دغلی در کار نیست.

عده‌ای از نمایندگان - شعر و غزل است شعر تان را پس بگیرید.

موسوی - بلى غزل است واویش اینطور است.

واعظان کاین جلوه در محراب و منبر میکنند

چون بخلوت میزوند آن کار دیگر میکنند

(عده‌ای از نمایندگان - پس گرفتند) آنها و اینها، عبارتند از یک مشت مردمی که اصل اول انقلاب بخاطر آنهاست شاهیت انقلاب برای آنهاست و اینها مردمانی هستند که در شهر در اثر اینکه در نهایت رفاه هستند در نهایت آسایش هستند متأسفانه به تبلی و بیکاری و همانطور که باز هم جناب رامبد اشاره کردند گاهی بیماری کار را میکشانند. این سزاوار است که چنین انقلابی برای روستاهای بکنیم و بعد در موقع تقسیم اعتبارات آنها که همچوی چیز ندارند برایشان ۳۱ میلیارد ریال عمران شهری ۶۱ میلیارد اختصاص بدیم؟ یاد نمیزوند روزی اینجا بحث درباره تلفن میکردم و متنزه کردم که همین اشکالی که ما و قی شملیه اول را میخواهیم بگیریم بوق اشغال میزند و قدر وقت مملکت را تلف میکند محاسبه کردم که چندین سال همین عمل وقت مملکت را تلف میکند آقای دکتر دادرف تشریف ندارند در پاسخ من با این حرارتی گفته‌اند فلانی تو انتظار داری که ما بجای اینکه

بیمه‌های اجتماعی روستاییان فقط سه میلیارد دو کارمندان دولت ۳۸ میلیارد است اینها واقعاً برای من حیرت آور است متأسفانه در هر کدام از این مسائل که بررسی بکنیم باین مسئله بر میخوریم و من مصرآمیخواهم که اعضای کمیسیون برنامه که این اقلام را پس از تصویب این قانون باید بررسی کنند باین مسائل دقت کنند که تعدبی بعمل آید. امر مسکن از آن مسائلی است که دولت خودش هم معتقد است که موافقیت حاصل نکرده است و برای اینکه در برنامه پنجم امر مسکن و مشکلات آن بر طرف بشود مطالی عنوان شده است در تقسیم اعتبارات مربوط به مسکن متأسفانه باز هم این نکه بچشم میخورد همکاران عزیزم شما هر کدام تابع از هر شهری آمده باشید روستاهایی در کنار آن شهر هست و بخصوصیات آنها آگاهی کامل دارید اعتبار امر مسکن برای روستاهای فقط پنج میلیارد و برای شهر ۸۷ میلیارد است آخر دهقان روستاییکه مطلقاً خانه ندارد و زندگی افراد آن‌جا دریک ساختمان که نمی‌شود گفت ساختمان لانه کوچک کاهکلی است او باید آنقدر زندگی‌ش را تغییر بدهد که بتواند در یک خانه‌ای متناسب روز زندگی کند این چطور شده است که برای مسکن شهر نشینان ۸۷ میلیارد و برای مسکن ۱۸ میلیون دهانی فقط پنج میلیارد این عدم تناسب از حد گذشته پازدیده برابر نیم از لحاظ رقم است و اگر تعداد را در نظر بگیریم اعتبار شهر یست برابر اعتبار دهات است اگر از این روش عدوں میکردیم امروز بالین همه هجوم و سیل جمعیت شهر مواجه نبودیم امروز می‌بینیم همین اعتبارات فراوان مسبب نمی‌شود که همه از دهات می‌آیند شهر و از شهرهای کوچک برای رفع نیازهای شان می‌روند در شهرهای بزرگ نتیجه این نمی‌شود که در شهرهای بزرگ‌تر تراکم و در روستاهای هم از لحاظ نداشتن مسکن درز حمت هستند دولت می‌گوید حق این است که در امر مسکن بخش اجتماعی باز هم از جمیعت روستاهای و شهرهای متأسفانه این تقسیم پنظام می‌رسد که نامتناسب بوده است بیمه‌های اجتماعی از آن مسائلی هست که شاهنشاه ما و دولت هم پیروری از نیاشن توجه کامل دارد و هر لحظه کوشش می‌شود که این بیمه‌هار اتوس سال معافیت مالیاتی قائل می‌شون و باهمه گونه تسهیلات بدهد بهینم در اعتباراتی که تقسیم شده است برای بیمه‌های روستایی نمی‌گوییم بمقایسه با بیمه‌های کارگران و شهر نشینان فقط اگر با اعتبار کارمندان دولت مقایسه کنید اعتبارات

بهداشتی و درمانی نیست؟ نه اینطور نیست در شهر تهران بیشتر از آنچه در برنامه پنجم در نظر گرفته شده بود برای هر ۱۰۰ نفر ۱۵۰ تختخواب در نظر گرفته شده الان ۴۰۰ تختخواب است این رقمی که مارا در میان کشورهای دیگر انحصاراً از این جیث سرافکنه می‌کند ناشی از چیست؟ ناشی از این است که هنوز بهداشت و درمان نتوانسته است بر روستاهار ایابد بینیم با این ترتیب در مردم درمان روستاهای برنامه‌ای که تنظیم کرده‌ایم چیست (اسلامی نیا) - جمعیت یونان و نسبت آن چیست؟) مسئله نسی است در مورد بهداشت و درمان متأسفانه آمار همین امر را نشان می‌دهد یعنی در مقدمه فصول می‌بینیم که باید بهداشت روستا توجه کافی شود اما موقعیکه میخواهیم تقسیم کنیم اعتبارات برنامه پنجم را در این مورد بنظرنم تأسیف آور است آری آقای دکتر مجیدی تأسیف آور است در این دفترچه آورده‌اید برای درمان و بهداشت روستاهای یک رقم فقط قید کرده‌اید نوشته‌اید بهداشت و درمان ۲۱ میلیارد برای روستا اما برای شهر چون دیده‌اید اگر بهداشت و درمان هر دو در یک رقم قید شود ممکن است خیلی بچشم بخورد آمده‌اید اینها را جدا کرده‌اید بهداشت یکجا درمان یکجا مجموعاً ۷۳ میلیارد در کشوری که امروز تمام برنامه‌های آینده را برای روستاهای خواهیم سوق بدیم و امر شاهنشاه مدیر و دوراندیش ما در این زمینه هست برای درمان و بهداشت کسی که در نهایت حرمان از این جست هستند و از لحاظ تعدادشان بمراتب بیشتر از شهر نشینان است فقط ۲۱ میلیارد و برای درمان و بهداشت شهر نشینان ۷۳ میلیارد در نظر گرفته شده (دکتر ناوی) - نوع بیماری در شهرهای بزرگ است اگر چنانچه در تنظیم همین برنامه همان‌طوری که مال بهداشت و درمان را یکی قید کرده‌اند در مردم روستا در مردم شهر هم همین عمل را می‌کردند می‌گفتیم شاید جهت همین هست که می‌فرمایند ولی چهل علی‌الله عاصم این مسئله که در اینکه از هم جدا می‌کند جز این که بچشم نخورد جز اینکه بشد در مقابل نماینده اقلیت وقتی انتقاد می‌کنند پاسخ برنامه شکست می‌خوریم علت این در روستاهای اسارت روستاییان هستند که هر کدام شان پنج تا شش تا حتی ده تا بچه‌دارند و ما هنوز تو اینسته ایم این برنامه را آنچا پایده کنیم برای

برای آنها خوب کارمیکنند برای آن کارگری که میخواهد دوناطاق بسازد اما کار را دشند از هفت خوان رست نیست اعتبرانی که در این سالهای گذشته از طرف بخش خصوصی برای امر مسکن گذاشته شده در سال ۴۹ ده برابر و در سال ۵۰ نه برابر بوده (یک نفر از نمایندگان - سال ۵۱ را هم بفرمائید) متأسفانه سال ۵۱ آمارش منتشر نشده اگر بعد آنده و شما انتخاب شدیم و اینجا بودیم خدمتمن عرض خواهیم کرد متأسفانه همین دفترچه آمار منتخب نشان میدهد اعتبار مصرف شده در امر ساختمان در سال ۴۷ سی و دو میلیارد بوده و در سال ۴۸ و ۴۹ سی میلیارد و همینطور میآید پائین میخواهیم بینیم علت اینکار چیست حالا که برنامه دولت را بررسی میکنیم میخواهیم راه حلی برای اینکار پیدا کنیم ۳۷ نفر همکاران من و دویست و شصت و چند نفر نمایندگانی که اینجا تشریف دارند همه حسن نیت دارند و همه مطالعه میکنند ماکه نمیتوانیم خلی باین بیانات در برنامه وارد کنیم اینها فقط و فقط برای توجه وضع برنامه است که هم کمیسیون برنامه و هم دولت توجه بفرمایند. عرض کردم علت کاهش اعتبار بخش خصوصی در افراد مسکن را فقط و فقط باید در نارسانی سازمانهای اداری جستجو کرد و من و تمام دولتان من هر گز قصدنداریم تمام سازمانهای اداری را تخطه کنیم همانطور که آقای رامبد متذکر شدند فراوان هستند سازمان هایی که تحولی در آنها شده یک مورد آرتش شاهنشاهی ماست همانطور که شاهنشاه ما فرمودند و حرفي بالاتر از آن نیست نمراتشان از عالی هم بالاتر رفته (صحیح است) و زاندار مری که باز همانطور که آقای رامبد فرمودند از مدت‌ها باین‌طرف تحولات عمیق در آن ایجاد شده و این‌تها دستگاه انتظامی ماهم نیستند بعضی ادارات منصفانه بگوییم مثل اداره آمار و ثبت احوال امر و زکه که با اداره احصای‌ده پانزده سال پیش فرق کرده است (احسنت) و خود سازمان برنامه که از لحاظ تشکیلات اداری تاحدی میشود گفت منظوم بوده است و امیدوارم منظم تربیشود ولی بیانید بینید ثبت اسناد چطور است شهرداری که امر مسکن با او است چطور است سازمان مسکن که کار مسکن با آن است چطور است این سه دستگاه که تصادفاً دستگاههایی هستند که با وضع مسکن ارتباط دارند و بعضی اموری است که در تقلیل

وضع برویم که چرا با اینکه دولت تشویق میکند و مالیات ساختمانهای جدید را تا مدتی معاف میدارد چرا بخش خصوصی در اینکار اقبال نمیکند این بکی از مسائلی است که اگر بدقت بررسی کنیم نتیجه اش را در خود دستگاههای اداری خواهیم دید من بعنوان نموده فعالیتی را که بیکث نفر بخواهد بنای ایجاد کند با اینکه هم‌دوستان تا حدی آشنایی دارند مختصری عرض میکنم تا به بینید با چه مشکلاتی مواجه می‌شود و نتیجه این می‌شود با اینکه هر روز مستأجرين از گرانی اجاره شکایت دارند باز هم ساختمان جدید آنچنانکه نیاز را رفع کند نمی‌شود انجام این کار ملزم می‌شود که با سازمانهای مربوطه برخوردي حاصل شود و مشکلات اداری و عدم توجه مأمورین و نارسانی کار سازمانهای دولتی آنچنان است که هر کسی هر قدر هم نفعی در اینکارداشته باشد از وسط کار بر میگردد چندی پیش در یکی از روزنامه‌های فکاهی مطلبی خواندم که عمل فروشی از صبح تا غروب طبق علیه ایران‌مدادشت و مرتب عمل عمل میکرد و شب بی‌آنکه چند گرمی فروخته باشد بخانه بر میگشت و هر روز توی خانه ازین جهت دعوا داشت یک روز زنش رفت به بینید که این مرد چه میکند دید طبق عمل را گذاشته و خودش اخمو نشسته با آبی که از چشم و دهانش و دماغش میریزد هی میگوید آی عسل آن عسل زنش گفت مرد باین قیافه ترشی که تو داری عسل هر قدر هم شیرین باشد کسی نمیخورد مرتباً می‌شون از عسل زنش گفت مرد باین قیافه ترشی که تو داری سازمانهای مربوطه آنچنان ترشوی نشان میدهد که هر قدر منافع اینکار شیرین باشد وزیاد باشد و معافیت‌های مالیاتی هر قدر فراوان باشد مردم استقبال نمیکنند.

اخلاقی - پس این ساختمانهایی که هست کی می‌سازد؟

دکتر موسوی - تفاوت ما و شما همینجاست یکی از دوستان میگفت تو موییبی و من بیچش موشما عظمت آن کاخی را می‌بینید ولی آنها را که دنبال مسکن می‌گردند نمی‌بینید نه دنبال آن کاخ بلکه دنبال دو تا اطاق که زن و بچه‌شان را بتوانند مستقر کنند و شما آنها را نمی‌بینید آن ساختمانها را کسانی می‌سازند که دستگاههای اداری برای آنها خوب کار میکنند و چون

دولتی جستجو کنیم من نمیدانم علت چیست که می‌آموزد بجهان اینکه در روستاهای برای تأمین زندگی و مسکن روستاهای خارج کند آمده است در تهران کاخ درست کرده است این بول ملت است و از هر منبی هم که تأمین بشود مثلاً بول نفت است که مال این ملت است در امر مسکن متأسفانه با همه تلاشی که دولت کرد در گذشته هم مواجه بوده ایم با ناکامیهای و همینطور که عرض کردم این ناکامی ها ناشی از نارسانی دستگاههای اداری‌مان است در همین شهر تهران همین آمار کوچکی که منتشر شده است و از انتشار‌دهنده خلی متشکرم که مستند و document بدست ما داده است که بتوانیم صحبت کنیم نشان میدهد که در سال ۱۳۴۹ در این شهر تهران ده هزار ساختمان جدید شده ولی در سال ۱۳۵۰ در این شهر هزار رقم آمده است پائین مسویین دستگاه‌باید روی این مطالعه کنند که چه شده است که در عرض یکشال در یک شهری که بخش خصوصی آنچنان یکم می‌آمده است که سال ۴۹ ده هزار سازمان آب و برق خوزستان در خوزستان هست آب و برق تبریز در تبریز است و آمده‌اند آنچایی کاخ نزدیکی برای سازمان آب و برق آذربایجان درست کرده‌اند و بکشکلاتی هم برای سازمان آب و برق آذربایجان در تهران برای سازمان مرکزی آن درست کرده‌اند ایکاش مایلین پیشنهاد هارا نمیکردم و همان می‌شد که ازاول بود یعنی دو بکاری نمی‌شدند (انوشیروانی - در تهران چهارتااطقادار) من نظری بجای خاصی ندارم آقای انوشیروانی آنچه واحد در نظر گرفته‌اند برای روستاهای در نهایت حرمان ۱۸ میلیون نفر در عرض پنج سال برنامه‌بریزی شما این است که فقط نهاد هستند هم در محل برای اینکار دوباره کاری می‌شود هم از لحاظ ساختمان و هم از لحاظ پرسنل و هم از لحاظ هزینه‌های سفر این واقعیاتی است اگراین مسائل را توجه کنیم از این مشکل مسکن که در تهران داریم کاسته خواهد شد و همین سبب شده است که امروز باین کریز (Crise) و بحران مواجه هستیم و از طرفی هم بخش خصوصی بکمکان که روستاییان بطرک کارخانجات جذب شوند ولی این امر باید نمایند چرا نمی‌آید برای آنچنان مشکلات اداری در کار آنچنان باشد که متعادل باشد باقدرت جذب کارخانجات ایجاد کرده‌ایند باین ترتیب که ملاحظه میفرمایند بینند در دیگر گذشته است که در تمام قسمت‌ها نتیجه اش مشهود و متأسفانه منفی است در امر مسکن بعنوان نموده اشاره کردم باز هم اشاره خواهم کرد (اخلاقی - سازمان آب و برق ساختمان دولتی دارد) معدن‌ریزی افزوده می‌شود باید دنبال علل این

مذاکرات مجلس شورای ملی

جله ۸۹

تعداد ساختمانها و اعتبار ساختمان‌های بخش خصوصی عدم انتظام و نارسانی این سه‌ستگاه بدون تردید مؤثر دارد است شما الان اگر بخواهید مبنی را در شهر تهران بخرید (ظاهری) - همه‌اش که از تهران حرف میزند (شهرستان) را بگوییم شهرستانها که تابع ثبت است اسناد و تابع سازمان مسکن هستند فرق نمیکند همه‌یکی هستند من و قی شنیدم در سازمان مسکن آنچنان مشکلاتی در کار است رفتم از نزدیک بیسم و آنچه میگوییم عن حقیقت است صبح زور فرم دیدم اقلچهل نفر رفیق استاده‌اند البته قصدم این بود که مراجعه‌ام بدون ارتباط از بالا بشتابیسم با چه سرنوشتی مواجه هست آقای دکتر مجیدی جنابعالی که در کار سازمان برنامه نظارت و مخصوصاً در کارهای اداری هم با توجه با مر شاهنشاه نظارت دارید و اعاضا پیشنهاد میکنم با این ترتیب بعضی مواقع عمل بفرمائید و یکفررا بالباس معمولی و بدون هیچگونه ارتباط خارجی و تلفن بفرستید که یک امری را در یکی از ادارات انجام بدهد تا بدانید با چه مشکلاتی مواجه خواهد شد بهر حال من در رفیق استادم تا رسیدم شخصی گفت کی هستی من اسم را گفتم و اسم را نگفتم گفت با چه کسی کار داری خلاصه گفتم حسن هست و با حسین کار دارم گفتند تشریف ندارند به آخر که رسیدم دیدم به کسی که قبل از من بودیک کاغذی بدشش دادند و رفت تو منهم آدم باز گفتم بافلانی کار دارم بداداشتی بن داد و گفت بفرمائید هستند، بهر حال بعداز آنکه سه ربع وقت من تلف شد رفتم تو ولی چه کسی رفت نوموسوی رفت ولی آمشن حسن نوشته شد برای دیدن حسین رفته بود ولی آنچنان شده شد کاظم بهر حال از این کنترل هیچ توجهی ای مترتب نیست یعنی اگر برای کنترل است باید از من کارت شناسائی بخواهند این تشریفات جز اینکه نازصای ایجاد کند وقت تلف کنچه فایده‌ای دارد هر کار لازم است بر مبنای منطقی و هدفی باشد والابدون اینکه اسم مرآبند بروم تو این تشریفات چه فایله‌دار دیابد کارت شناسائی بخواهند که تو اعاً مردی هستی که صلاحیت داری بروی مثل بازیز کار ملاقات کنی؟ اگر اینطور بود بسیار خوب اشکالی نداشت ولی اینکه بصرف گفته‌من باشد چه ظهری دارد.

ظاهری - آقای موسوی هر کس صلاحیت دارد

جله ۸۹

مذاکرات مجلس شورای ملی

صفحه ۱۹

کنارهم قرار گرفته بودند در همه هیجانی ایجاد شده بود که آیا کدام شان برند خواهند شد و ظاهر آباهم مساوی بودند ۱ دقیقه، ۷ ثانیه، سدهم ثانیه میدانید چه شد؟ بفاصله کمی شان داد که آن سوئی ۳ هزار ثانیه زودتر رسیده است این بحسب آمدن زمان و ثانیه و یکهزارم ثانیه در دنیا امروز در زندگی بشر آنچنان تأثیر دارد که این تیمسار کاتوزیان بهتر از همه وارد هستند که وقتی نیروی نظامی شان را کشورها حساب میکنند میگویند آن چند ثانیه یا چند صدم ثانیه جهشش پیشتر است در چنین شرایطی ما باید با این برنامه‌ای که بحرکت در می‌آوریم آنچنان باسرعت برویم که بتوانیم بکاروان تمدن بزرگ برسیم آیا فکر میکنید بالاین دستگاه اداری و بالاین چرخش کارباین کنید که ۵ سال برای پاسخ دادن بیکنامه طول کشیده و تازه جواب منفی داده اند ما باین هدف برسیم؟ فکر میکنم جواب این شوال منفی است. برای اینکه آقای عباس میرزا فیض این دوستان دیگر از این صحبت‌ها نتیجه گیری کنیم، بجای اینکه شما کوشش کنید که قیافه مخالف بگیرید در مقابل کسی که از دل سخن میگوید و با مطالعه و فقط برای اینکه در آغاز چنین برنامه‌ای راهنمایی هایی اگر میتواند بدولت، بدولتیکه درده سال گذشته توفیق پیدا کرده است در اثر راهنمایها و ارشاد و تدبیر و الهامات و اواامر هر بر بزرگ مملکت این انقلاب را باینجا برساند، اگر در سه‌م خودش راهنمای بنظرش میرسد عنوان کند تا مگر مشکلاتی که در کار است برطرف شود روانیست و قیکه من بشما عنوان مثل از یک واقعیت‌های خارجی از نظامی که در دستگاه‌های کشورهای دیگر که میخواهیم باتجا برسیم و خواهیم رسید احمدله و انشاء الله مثالی می‌آورم بجای اینکه شمارا بتفکر و اداره و در این اندیشه باشید که برای اینکه باین مشکلات پایان دهید چه باید بکنیم، باعث‌گشتن اینکه موتور حرکت دهنده سازمانها زنگ‌زنده است (۵ سال تمام هم طول کشیده است یک نامه از این اداره آن اداره برو و تازه هنوز هم نرفته است) اداره نشان داده میشد نگاه میکردید من خوشبختانه در آن موقع بمعنایی فراغتی داشتم خوب بقت میکردم پس ام می‌آید در بیک مسابقه‌شنایین یک آمریکائی و یک سوئی هردو شان اول و دوم و مساوی بودند وقتی که با خرمسانه رسیدند

یک واقعیت است. بهر بنگاه معاملاتی میخواهید مراجعه کنید اینها معاینات عینی است و مشاهدات عینی و محسوس است این تفاوت در هر مت برای چیست؟ (عباس میرزا) این ب برنامه مربوط است؟ برنامه دولت برای آینده مملکت مطرح است برای اینکه بتواند سازمانهای اداری را اداریش را بر بنای این مسائل مطرح شود تا میلاری ایش را درست پیاده کنند باید این مسائل مطرح شود تا این برنامه را بوسیله یک موتور سازمانی پیاده کنند که بهدف برسد ولی با این جوابات اداری به نتیجه نمی‌رسد ... عباس میرزا فیض - پس برنامه چهارم چطور بهدف رسید؟

دکتر موسوی. انشاء الله درست میشود شما هم کمک میکنید خود دولت حسین نیت دارد بالاتر از مهام یک ناظر بزرگ مدیری هست و اینها درست خواهد شد همکاران عزیز مادر دنیا ایشان سازمانهای اداری هستیم که در آن دنیا نیکساعت نه یک دیگر نه یک ثانیه نه یک دهم ثانیه بلکه یکهزارم ثانیه بحساب می‌آید نه در مسائل علمی تهاده را در مسائل تغیری حی هم در کارهای اداری شان دو تمام مسائل این یکهزارم ثانیه بحساب می‌آید شما باین سازمانهای اداری که برای بزرگ می‌آید و تازه بعد از ۵ سال جواب میدهند که هنوز از بجهه متري باین طرز پاسخی از آن اداره بما نرسیده است میخواهید برنامه‌ای باین عظمت را پیاده کنید؟ میخواهید با این موتور زنگ زده یک مشکلی را از این سکوی جهشی که آقای نخست وزیر فرمودند بمهای پرتاب کنید؟

Abbas Mirezaei - این از جشم شما زنگ زده است از جشم مکالمه خوب و وظیفه اش انجام میشود همین کارمندان دولت و کارمندان ثبت هستند که اسناد را درست کرده اند.

دکتر موسوی. دلم میخواست (نیکویم از لحظه تعادل و حشت که گفته شد و نیکویم لازم لحظه علمی) دلم میخواست حداقل در آن موقعی که روز شهاب می‌پیخ در تلویزیون ماهن شان داده میشد نگاه میکردید من خوشبختانه در آن موقع بمعنایی فراغتی داشتم خوب بقت میکردم پس ام می‌آید در بیک مسابقه‌شنایین یک آمریکائی و یک سوئی هردو شان اول و دوم و مساوی بودند وقتی که با خرمسانه رسیدند

جناب دکتر مجیدی اینجا تشریف دارند اشکالی ندارد عرایضی میکنیم آقایان معاونین هستند در حکم هیئت دولت هستند و بجانشینی وزراء هستند اگر مطلبی مفید بود یادداشت بفرمایند و در فکر چاره باشد به حال مشکل این است که اگر بخواهیم این برنامه ای را بایان عظمت که همه در درستی هدفهایش و در صحیح بودن سیاستهایش متفق هستیم (احسن) ولی در تقسیم اعبار اتش گفته‌گویی داریم و از جهت امکان پیاده کردن برای ما محل مطالعه است اگر بخواهیم توفیق حاصل کنیم حتماً باید در سازمانهای اداری مسان از جهت پیاده کردن انقلاب اداری تجدیدنظر کنیم والا وحشت این است که چند روز دیگر یا چند سال دیگر باز هم بر سیم باین نتیجه که متأسفانه در بعضی موارد بانا کامیهای رو برو شده ایم ما نمیخواهیم در کشوری که انقلابی دیدگان ملت ایران و جهانیان آغاز کرد (احسن).

فلان امر موقق شدیم ولی در فلان امر متأسفانه کامیابی نداشته ایم ما برای احتراز از این پیش آمد این بیاد آورها را کردیم و امیدوارم با نهایت اختصاری که همه اینها از روی صداقت عنوان شد بسعی قبول آخذند و نتیجه مطلوبی که مورد نظر همه ماست عاید آید (احسن).

دليس - خانم دکتر آصف زاده بفرمائید.
دکتو مهر آفاق آصف زاده - جناب آقای رئیس - همکاران ارجمند.

لازم است بدواً صمیمانه اذعان نمایم که من از مدت‌ها پیش یعنی از ماهها پیش خود را روحًا و ذهنًا برای دفاع از برنامه پنجم آماده کرده بود و چه بسیار در این مدتی که به تفحص و تفکر در پیرامون این برنامه عظیم ملی میپرداختم بارها از خود سوال میکردم که آیا هرگز خواهم توانست بدراز محنتی عیق و ریشه های فلسفی و اجتماعی آن نایل گردم؟

اینها گفته‌گو هاوس سوال وجوابهای بود که من اطیبان دارم هر فرد مؤمن ایرانی نیز در این مرحله انجام داده و تفحصاتی که از دیدگاه هر ایرانی وطن پرست صورت گرفته است تایین برنامه عظیم را از دل و جان و باروح و منطق پذیراً باشد.

تمایز از این مشکلات نهر آسیده بلکه باعزمی راسخ در سال ۱۳۳۴ بر طرح واجرای برنامه هفت ساله دوم باتخصیص ۵۲۸۰۰ میلیارد ریال اعتبار پرداختند. از فصول همین برنامه توجه خاص شاهنشاه عظیم الشأن ایران به طبقه کارگران و رستaurان بخوبی مشهود میباشد. باین معنی که برای نخستین بار در تاریخ برنامه های اقتصادی اعتباراتی بعنوان عمران دهات - کمک به سازمان های کارگری، کمک به شرکت های تعاونی و تولیدی و صنوف های رستaurانی تخصیص داده شد (احسن).

معذک این دو برنامه فقط تجربه ای بود برای برنامه های بعدی، از این لحظه که اولاً هم آهنگی لازم بین هدفهای کمی و کمی این برنامه ها مشاهده نمیشد و ثانیاً کشور ایران هنوز فاقد آن زیربنای سالم اجتماعی و اقتصادی لازم بود، علی الخصوص که نظام پرسیده خود فنودالیسم بزرگترین سد راه اجرای طرحهای مثبت و مفید اجتماعی و اقتصادی ایران گشته بود.

لکن با طلوع انوار حیات بخش انقلاب سفید ایران در سال ۱۳۴۱ که سرآغاز اجرای برنامه ۵ ساله سوم بود هدفها و روش ها در برنامه ها بلکه دگرگون گشته و ثمرات گرافقدری برای ملت ایران بیار آورد.

برنامه سوم با ۲۳۰ میلیارد ریال اعتبار بموازات انقلاب عظیمی که در شرف تکونی بود پایه گذاری گشته و مقدمات رشد صنعت و اقتصاد و رفاه اجتماعی را فراهم ساخت (صحیح است) بطوریکه در طی همین برنامه سوم که در واقع اولین برنامه دوران انقلاب بشار میرود رشد اقتصاد ایران در شرایط ثبات قیمتها بر کوردی رسید که سابقه نداشت و تولید ناخالص ملی کشور ما به قیمت های ثابت هر سال بطور متوسط از ۹/۸ درصد رشد بخوردار گردید و بالاخره طی این برنامه آنچنان پایه های اقتصادی و اجتماعی کشور مستحکم گردید که در سال ۱۳۴۷ بنای عظیم برنامه چهارم اعتبار اولیه ۴۸۰ میلیارد ریال پایه گذاری گردید و آنگاه تا ۴۰۰/۵۷۷ میلیارد ریال افزایش یافت و رشد اقتصادی ایران را بطور متوسط بیش از ۱۱ درصد در سال رسانید که در کثر نقطه های از جهان سابقه داشته است.

و بالآخره این آهنگ عظیم رشد و پیشرفت به مسئولان

دهایکه مشحون از رشد و عظمت - سعادت و بهروزی و غرور و افتخارات ملی بوده است و دهایکه بقول یکی از دانشمندان معاصر ایران بدان میمانت که ایران را در ماهواره ای قرارداده و آن را با سرعتی مافوق صوت در مدار ترقی و تعالی بحرکت در آورده اند (صحیح است) نظری اجمالی برنامه های عمرانی گذشته و سیر تکامل وجهش حیرت انگیز این برنامه ها ماروار و شتر با آهنگ سریع رشد و پیشرفت درده اول انقلاب آشنا خواهد ساخت :

یکی از رشته های جدیدی که علم اقتصاد و سیاستهای اقتصادی ممالک پیشرفت جهان در سالهای قرن اخیر بمنظور پیشرفت های جامع اجتماعی از آن استفاده شایانی برده اند علم برنامه ریزی و انتساب این برنامه ها باخط مشی ها و هدفهای توسعه جویانه اقتصادی بوده است و همانطوری که میدانیم در مدت کوتاهی که از عمر چنین برنامه ریزی در جهان میگذرد این رشته جدید از پیشرفت های چشم گیری برخوردار بوده است بخصوص اینکه در طرح و تنظیم و حجم یک برنامه عمرانی پیوسته میزان رشد و پیشرفت آن جامعه و طراحان و بهره گیران آن برنامه بهترین وجهی نمایان بوده است (صحیح است).

کشورمانیز که در سال ۱۳۱۶ اولین شورای اقتصادی را برای تمرکز دادن بمقابلات اقتصادی و طرح برنامه های عمرانی تشکیل داده بود برای اولین بار بفکر استفاده از این رشته جدید افتاد ولی در آن زمان زمینه های علمی و اقتصادی برای چنین اقدامی هنوز آماده نبود - تا اینکه در سال ۱۳۲۷ برایر مطالعات و تهیه مقدمات لازم اولین برنامه عمرانی کشور موردن تصویب هیئت مقننه قرار گرفت. برنامه ایکه با ۲۱ میلیارد ریال جمع اعتبار در رفع فقط بک در صد حجم اغbar ایت بکله عمرانی پنجم را تشکیل میداد : معدک هنوز مدت کوتاهی از عمر هفت ساله این برنامه نگذشته بود که بحران نفت ۱۳۳۰ اجرای اولین برنامه نگذشته کشور را دچار کود و اخلال کرده و فعالیت عمده آن محدود به اینجاد تشکیلات سازمان برنامه و سایر تشکیلات صنعتی گردید. لیکن از آنجاییکه کشور ایران پاره بیرای های شاهنشاه جوان بخت خود هر روز بسوی ترقی و تعالی گام بر میداشت برنامه ریزان کشور

بعدها که لایحه برنامه پنجم آماده گردید و تقریباً ۲۰ روز پیش وسیله نخست و زیر خدمتگزار و کارдан مملکت تقدیم مجلس شورای ملی گردید همگی دیدیم که ارقام و اعداد و حجم و عظمت از انتظار و تصور هر فردی پا فراتر نهاده است (صحیح است). همچنین اهداف روشن بوده و محتوى آشکار . ولی من هنوز در بحر معانی و حجم معنویات آن غرق بودم و ره بجائی نمیردم .

تا آنکه در جلسه پرشور شکوهمند کنگره بزرگداشت دهه اول انقلاب - در آن روز و لحظه شکوهمند که شاهنشاه ایران تاریخ را ورق میزدند و ملت ایران اشک شوق از دیده جاری میساخت و جلوه های شکوهمند و تابناکی از افق فردای ایران و از برنامه های درخشان کشور در برابر دیدگان ملت ایران و جهانیان آغاز کرد . (احسن) .

فرمایشاتی که در آن جلسه پرشور و تاریخی ایران گردید بحدی جامع - گویا : گرانقدر و تعیین کننده بود که خط مشی هر فرد ایرانی در مقابل آینده درخشان میهن و نیل به دروازه های تمدن بزرگ روشن گردید ، لیکن من یکی از فرمایشات گهربار شاهنشاه عالیقدر ایران را بعنوان تعیین کننده قطعی اهداف برنامه پنجم بر میگیریم و اینجا نقل میکنم و روی این شاه کلام ادراکات خود را بنما می نهم .

شاهنشاه فرمودند : تمام ترقیات مادی که ما را بمرز تمدن بزرگ خواهند ساند بدون یک زندگی روحانی و روحی فایده ای ندارد .

من پاسخ رایانه بودم و اهداف و ارقام و اعداد در برابر من جان گرفته و به سخن آمده بودند ، و همگی از یک پیروزی بزرگ بشیریت در برنامه پنجم سخن میگفتند همین جنبه روحانی و توجه به مقام والای آسانها است که برنامه پنجم را شایسته دقیق ترین و عمیق ترین تفحصات و بررسی های فلسفی و اجتماعی قرار داده است و امروز که شهانایندگان ملت باز بگیر بریک منتشر درخشان و افتخارانگیز ملتی صلح خواهید گذارد افقی درخشان تر و تابناکتر از ایران عزیزی بیش روی خود می یابند و دهه اول انقلاب را پیش سرگذاشتند (صحیح است).

کشور و طراحان برنامه‌ما آنچنان شهامت و اعتمادبندی نمود که نخست وزیر صدیق و کارداران

بالاتر از هر نوع مکاپیم و رژیم جمعی فرارداده و روح فکر و احساس آزاد این انسان‌ها را هرگز در حريم است. انتشار غول‌ماشینیم و مصرف سیستم‌های خشک‌اجتماعی بمندنکشیده است.

که بقول یکی از سناتورهای محترم واقعآستراولویک و غیر قابل باور و حتی بقول خلبان‌ها جاه طلبانه ولی

بعقده هویدای روشن بین واقع بینانه و منطبق با شنون

انقلاب اجتماعی ایران تنظیم گشته است (صحیح است) زیرا همانطوریکه شاهنشاه آریامهر در کنگره تاریخی

سوم بهمن ماه اشاره فرمودند مملکت ما در سالهای اخیر بیش از ظرفیت خود رشد و توسعه پیدا کرده است.

فلسفه مکتب‌های قدیم یونان که بحق بسیستی آنانرا بنیان‌گذاران فلسفه‌دموکراسی جهان‌نماییدمی‌گفتند:

«چه خوبست همه پادشاهان فیلسوف باشند» فلسفه‌ای که فلسفه حیات و روند سیاست‌های دموکراسی را درک کرده بودند و اینکی بایستی بانهایت غزو و افخار

اعلام نمایم که این تصویر ایده‌آل در مملکت ما جامه عمل بخود پوشیده است زیرا که شاهنشاه عظیم الشان

ایران فیلسوفی هستند خردمند و فرزانه در گستوت رهبری رشد و فداکار - رهبری که بخاطر ملت خویش قیام

نموده و در راه بهروزی و پیروزی این ملت کهنسال همانطوریکه ذات معظمه اشاره فرمودند از انفاس ائمه اطهار - از اصول مقدس دین میان اسلام و از فلسفه‌ای

بکرو بدیع و خلاق که برنهادهای بشری استوار گشته است الهم اگر فته‌اند - فلسفه و رژیمی که همانطوریکه شاهنشاه در جلسه تاریخی تخت جمشید فرمودند:

نه دیکاتوری است و نه رژیم تعین کننده زندگی خصوصی افراده.

بلکه متکی است بر اصل تأمین رفاه و اعلاءی اجتماعی و احترام به آزادی انسان‌هایی که در این جامعه زیست

می‌نمایند - در فلسفه رژیم اجتماعی شاهنشاه عظیم الشان ایران که حقیقتاً شایسته دقیق ترین و عمیق ترین بررسی‌های

فلسفی و اجتماعی می‌نماید ناسیونالیسم مثبت و واقعی را

ملوکانه می‌گوید: «همه چیز برای همه کس. روی این اصل مهم و رکن اساسی می‌باشد که در برنامه پنجم رشد و توسعه‌ای همراهانگ در مناطق مختلف مملکت بی‌ریزی گشته و توزیع عادلانه‌تر اشتغال، عمران و آبادانی و وسائل رفاه و تأمین اجتماعی یکسان در کشور طرح ریزی گشته است.

اما از بر جسته ترین خصوصیات و ویژگیهای این برنامه وسعت و عظمت حجم سرمایه‌گذاری آن می‌باشد که نه تنها در محاذل اجتماعی و اقتصادی کشور ما بلکه در ممالک پیش‌رفته جهان نیز منشاء تفسیرهای دامنه دار و تحسین و اعجاب مخصوصین امر گشته است در این سرمایه‌گذاری عظیم که فقط برای امور عمرانی ۱۵۶۰ میلیارد ریال سرمایه‌گذاری گردیده است (صرنفظ از کل دریافت‌های دولت برای امور عمرانی و جاری که بالغ بر ۳/۴۴ میلیارد ریال می‌گردد) و نسبت به برنامه چهارم ۲/۸ درصد افزایش یافته و تقریباً معادل کل اعتبارات برنامه‌های گشته می‌باشد سهم اعتبارات کشاورزی متجاوز از چهار برابر اعتبارات کشاورزی در برنامه چهارم و سهم بخش‌های اجتماعی نزدیک به پنج برابر رقم مشابه در برنامه چهارم افزایش یافته است و سرمایه‌گذاری‌های در خشان دنگ در صنعت مارا در حفظ آنگ رشد صنعتی و پیشرفت‌های متوازن اجتماعی‌باری خواهد کرد (صحیح است).

در اینجا ضروری میدانم چون صحبت از سرمایه‌گذاری گردید بطور جامع و کوتاه از ویژگیهای بسیار مهم هدفهای کمی و تأمین منابع مالی برنامه پنجم ذکری بیان آور نمکته بسیار مهمی که در جداول منابع مالی برنامه پنجم به چشم می‌خورد حجم سرمایه‌گذاری بخش خصوصی و تأمین اعتبار این واحدهای حساس اقتصادی در امر عمران و آبادانی مملکت می‌باشد و قبیله ما برنامه‌های اول تاچهارم را بررسی مینماییم در جداول منابع مالی برنامه‌ها فقط بودجه سرمایه‌گذاری‌های دولتی به چشم می‌خورد. البته در برنامه چهارم بخش خصوصی فعالیت خود را تشدید کرده است ولی در برنامه پنجم بکی از منابع سرشار درآمد ملی از همین شرکت‌ها و مؤسسات خصوصی می‌باشد بطوریکه از جمیع ۲۴۶۰ میلیارد ریال

بنابراین ملاحظه می‌فرمایند که برنامه‌های پنج گاهه عمرانی کشور در طول حیات رشد و تکامل خود از چه نیروی رهبری‌دانهانه، فلسفه‌ای عمیق و رهنمایی عالی برخوردار بوده است. برنامه‌های اول تاچهارم طوری تنظیم و تدوین گشته بود که جبران عقب ماندگی‌های صنعتی و اقتصادی را در مدت زمان کوتاهی نموده و زمینه‌های رشد و پیشرفت اجتماعی مارا بربیک زیربنای سالم، مستقل و بی‌نیاز اقتصادی استوار نماید و ما بخوبی میدانیم که توفیق ما در نیل باین اهداف عالی مأمور انتظار و حتی بالاتر از حد پیش‌بینی شده نیز بوده است. اینجا رقام و اعداد سخن می‌گویند:

نگاه کوتاهی به آمار اقتصادی نشان میدهد که تولید ناخالص ملی ما از ۳۳۸ میلیارد ریال در سال ۱۳۴۱ بحدود ۱۲۶ میلیارد ریال در سال ۱۳۵۱ افزایش یافته و از رشد سالانه ۱۲/۶ درصد برخوردار گشته است و با توجه به اینکه جمعیت کشور طی همین دهه اول انقلاب از حدود ۲۳ میلیون نفر به ۳۱/۲ میلیون نفر رسیده است تولید ناخالص سرانه از حدود ۱۹۷ دلار در سال ۱۳۴۱ به حدود ۵۱۳ دلار در سال ۱۳۵۱ بالغ گشته است همچنین در این مدت در خشان ایران توائمه است از رشد صنعتی سالانه ۸/۸ درصد که در کمتر کشوری نظر داشته است برخوردار گردد (صحیح است).

اما در برنامه پنجم که دهه دوم انقلاب آغاز می‌گردد توجه رهبر عالی‌قدار مایش از پیش به سهیم ساختن هرچه بیشتر فرد فرد طبقات ملت ایران در این بهره عظیم اقتصادی و زندگی‌سایقه ملی گردیده است - در این برنامه ایجاد توازن کامل بین هدفهای کمی و کیفی بین ماشین و انسان - بین صنعت و معنویت وبالآخره ایجاد توازن کامل بین طبقات مختلف اجتماع بیش از پیش در مدنظر قرار گرفته است (صحیح است).

در برنامه پنجم که زیربنای عظیمی برای حرکت بسوی دروازه‌های تمدن بزرگ فراهم شده است فرد فرد ملت ایران در این جنب و جوش ملی، اجتماعی و اقتصادی سهیم گشته و از فکر و ذهن مرفو و تعلیم یافته خود در این جنبش عظیم ملی سرمایه‌گذاری خواهند نمود. برنامه پنجم با الهام از نیات

اجتماعی خواهد شد در این فصل بسیار مهم یعنی رفاه اجتماعی که از لحاظ خدمات بدبوخشن کاملاً جدید یعنی تأمین اجتماعی و خدمات رفاهی تقسیم شده است تعیین اولویت‌ها نیز حائز اهمیت بسیار است. این اولویت‌ها از لحاظ تأمین رفاه اجتماعی بقرار زیر است:

۱- پائین بودن سطح درآمد - که طبق این ضابطه گروههای مناطق عقب مانده شهری، روستائی و کارگران ساده در وله اول از کمکهای رفاهی استفاده خواهند کرد.

۲- اهمیت اجتماعی گروه - براساس این معیار در درجه اول کودکان بخاطر نقشی که در فردای اجتماع بهده خواهند داشت و معلمان بعلت نقص حساسی که در پرورش و تربیت نسلهای آینده جامعه دارند حائز اولویت می‌باشد.

۳- و بالاخره ناتوانی و آسیب پذیری در درجه سوم قرار می‌گیرد - براین اساس تأمین و رفاه اجتماعی مبتنی بر ۵ برنامه اصلی شامل یمه‌های اجتماعی کارگران - روستائیان - کارمندان - خدمات رفاهی و نوانی - معلولین و ۲ برنامه قبلی شامل مشارکت ارتباطات اجتماعی و آموزش نیروی انسانی و تحقیقات خواهد بود - در سیستم یمه کارگران نرخ حق یمه و تهداد قانونی سازمان یمه‌های اجتماعی مانند یمه‌های بیماری - بازنیستگی - فوت وغیره تفکیک می‌شود و سازمان‌های جداگانه‌ای برای هر یک در نظر گرفته شود - همچنین مشمول آن کلیه یمه‌شدنگان را پوشش مینهاد در صورتیکه در حال حاضر حدود ۳۰ درصد از یمه شدنگانی که حق یمه بابت آنان پرداخت می‌شود امکان استفاده از مزایای قانونی آنرا ندارند. همچنین با توجه بقلت مستمری های برقرار شده در مورد بازنیستگان - بازماندگان و از کارافتادگان نسبت به ارتقاء حداقل مستمریهای مذکور باتوجه به زندگی و اصلاح و تجدیدنظر در قانون یمه‌های اجتماعی بمنظور پوشش درمانی کلیه بازنیستگان و از کارافتادگان و خانواده آنان بعمل خواهد آمد در مورد کارگران در بیان برنامه پنجم سطح پوشش این برنامه با احتساب افزاد خانواده یمه‌شدنگان از ۴/۳ میلیون نفر به ۱/۵ میلیون

در این زمینه و در راه رسیدن باهداف فوق مزد بعنوان یک عامل مهم سیاست اجتماعی در برنامه پنجم مورد نظر خواهد بود و کوشش خواهد شد که از یک طرف سهم مزد در مجموع در آمد ملی افزایش باید و از سوی دیگر سطح دستمزدها با توجه بعداً قابل معیشت و رفاه قابل قبول تعیین شود ، با اجرای این سیاست که از اوامر ملوکانه و بیانات حکیمانه شاهنشاه آریامهر در تاخت جمشید الهام‌گرفته است سطح در آمدهای پائین افزایش داده خواهد شد و همچنین با استفاده از آمارهای دقیق و شناخت اصول اجتماعی در هر منطقه و با توجه بهره‌وری حداقل مزد بجای هر دو سال یکبار بطور سالانه مورد تجدیدنظر قرار خواهد گرفت . برای این منظور و بمنظور تهیه و تدوین یک سیاست ملی دستمزدها و در آمدها و تجدیدنظر مددام در آن هیئت تحت عنوان هیئت دستمزدها و در آمدها تشکیل خواهد شد، در این مورد بخصوص توجه بطبقة شریف و زحمتکش کارگر که پیوسته لذ مراحم و عنایات خاص شاهنه بخوردار بوده‌اند و تأمین هرچه بیشتر رفاه اجتماعی آسان از اهمیت خاصی بخوردار است.

در برنامه پنجم تعیین حداقل دستمزد کارگران بر اساس مایحتاج وجا بر اساس تولیدناخالص ملی سرانه صورت خواهد گرفت.

همچنین سهیم گردن کارگران در منافع کارگاههای تولیدی و صنعتی و برنامه فروش سهام کارخانجات در وله اول بکارگران و کارمندان تعیین خواهد یافت (صحیح است).

و نیز بمنظور حمایت کارگران در مقابل یکاریهای ناشی از تحول و پیشرفت تکنولوژی و عوامل دیگر صندوق یمه بیکاری با مشارکت سه جانبه دولت ، کارآفرما و کارگر تشکیل و بمنظور تولید اشتغال برای کارگران یکارواحدی وابسته بواحدهای کاریابی و مشاغل وزارت کار و امور اجتماعی بوجود خواهد آمد . و بطور کلی بخش رفاه اجتماعی که قسمت اعظم توجه و سرمایه‌گذاری در نیروی انسانی را در برنامه پنجم بخود تخصیص داده است در این برنامه با مکانیسمی کاملاً جدید و انقلابی وارد فعالیت در عرصه

میدهد - صنعتی که با فرمایشات اخیر شاهنشاه در کنگره نقطه عطف تازه‌ای در تاریخ خود پیدا کرده و برگرور و افتخارات ملی ما و جبیت و اعتبار شرکت ملی نفت ایران ازвод ، صنعتی که در عصر درخشان آریامهر از چنان عظمت و قدرتی بخوردار گردیده است که اینکه بدون کوچکترین احسانی نیاز شرکتهای خارجی آنها را در صفح طویل مشتریان نفت خود رفاه داده است - بهر حال پیش‌بینی می‌شود که میزان تولید نفت در اوآخر برنامه پنجم از ۵/۵ میلیون بشکه در روز به ۸/۳ میلیون بشکه بررسد .

همچنین رقم صادرات در برنامه پنجم یکی از منابع

قابل توجه مالی دولت را تشکیل میدهد . باین

معنی که غیراز صادرات نفت و مشتقات آن در برنامه

پنجم در حدود ۶/۵ میلیون دلار صادرات کالا و خدمات

خواهیم داشت . این نشان میدهد که اقتصاد ما از یک

مدارسته ای که سالهای قبل از انقلاب اسیر آن بوده است

را گشته و اینکه بانهای قدرت وارد عرصه رقابت و

مبادلات بین المللی گردیده است .

به اینترتیب همانطوریکه قبل نیز اشاره گردید

برنامه پنجم با دیده بسیار دوراندیشه‌ای ، در افقی روش

وتابانک و بر سیاست حفظ توازن کامل در نهادهای

اجتماعی پی ریزی گشته است و روی این اصل نیز ملاحظه

فرمودید که در عین توجه کامل بر شد اقتصادی و حفظ

آنهاگ رشد موجود از طریق استفاده کامل از ظرفیتهای

تولیدی و افزایش کارآئی در تولید و عرضه کالاهای و

خدمات در بخش دولتی و خصوصی توسعه امور رفاه

در این زمینه پیش‌بینی می‌شود که در بانهای دولت

از محل مالیاتهای مستقیم به ۵/۵ میلیارد ریال و از

محل مالیاتهای غیر مستقیم به ۴۳۸/۱ میلیارد ریال بالغ

گردد .

صرفه از این دو عامل که نسبت برنامه های

گذشته جای مخصوصی برای خود در محل درآمد

عمومی باز کرده اند بزرگ بین رقم در آمد کشور ما در

برنامه پنجم مانند برنامه های گذشته از صنعت می‌باشد

که با رقیبی شدای در حدود ۷/۱ میلیارد ریال

تفربیاً نصف مبلغ کل دریافتی های دولت و یا باصطلاح

سرمایه‌گذاری کل ۹۱۲ میلیارد ریال به بخش خصوصی تعلق دارد . این امر مبنی چه حقیقتی است؟ مبنی این واقعیت است که در دفعه اول انقلاب رشد اجتماعی افراد و آحاد و مؤسسات این مملکت در زمینه سردن کار مردم به مردم و ثانیاً از لحاظ رفاه و رشد اقتصادی به آن پایه از پیشرفت و ترقی نایل گشته است که بار اقتصاد کشور را همگام و همراه بادولت بدوش می‌کشد ، اینجا است که می‌بینیم فلسفه عمیق و انقلابی شاهنشاه آریامهر که می‌فرمایند اقتصاد و دموکراتیک باید پایه‌دهم کار ای سیاسی باشد تاچه اندازه ای جامعه عمل بخود پوشیده می‌گردید آقای رامبد بکار افتد است .

نکته دیگری که در برنامه پنجم از لحاظ تأمین منابع مالی دولت بچشم می‌خورد رقم قابل توجه مالیات

های مستقیم و غیر مستقیم می‌باشد که نسبت به برنامه های

قبل بطور چشم‌گیری افزایش پیدا کرده است . این امر

می‌بینیم یک سیستم پیشرفه حساب شده و متربقانه

مالیاتی می‌باشد که ملت را به احساس مسئولیت و

مشارکت در قبال هزینه های مملکتی عادت داده و

بخصوص که با لایحه جدیدی که تقدیم و تصویب شد

اصلاحات چشم‌گیر و متربقانه ای در سیستم مالیاتی

ملحوظ گردیده است . در اینجا لازم است از اقدامات

دولت خوبی هویدا که از رهنودهای عالی شاهنشاه

حداکثر بهره گیری را نموده و این پیشتر اپیاده نموده اند

تشکر نهایم (احسن) .

در این زمینه پیش‌بینی می‌شود که در بانهای دولت

از محل مالیاتهای مستقیم به ۵/۵ میلیارد ریال و از

محل مالیاتهای غیر مستقیم به ۴۳۸/۱ میلیارد ریال بالغ

گردد .

صرفه از این دو عامل که نسبت برنامه های

گذشته جای مخصوصی برای خود در محل درآمد

عمومی باز کرده اند بزرگ بین رقم در آمد کشور ما در

برنامه پنجم مانند برنامه های گذشته از صنعت می‌باشد

که با رقیبی شدای در حدود ۷/۱ میلیارد ریال

تفربیاً نصف مبلغ کل دریافتی های دولت و یا باصطلاح

دیگر جمع بودجه عمرانی - برنامه پنجم را تشکیل

کشاورزی مت加وز از چهار برابر اعتبارات کشاورزی در برنامه چهارم یعنی جمعاً ۲۶۷ میلیارد ریال میباشد که از این رقم ۲۰۸ میلیارد ریال از محل اعتبارات عمرانی تأمین خواهد شد (اختت).

هدفهای اصلی از این توجه سرشار به توسعه کشاورزی عبارتند از: افزایش میزان تولیدات کشاورزی و درآمدسازی زارعین و کشاورزان از طریق اعمال روش‌های پیشرفته کشاورزی بالابدن میزان ارزش افزوده محصولات کشاورزی از طریق تشکیل و توسعه شرکت‌های سهامی زراعی-شرکت‌های کشت و صنعت مجتمع‌های شیر و گوشت و شیر و لبیات همچنین توجه به تولیدهای چه بیشتر احتیاجات و اغذای در داخل کشور و مواد اولیه صنعت و تلقیق زراعت و دامداری و ایجاد صنایع مربوط به تولیدات کشاورزی و دامی در حوزه‌های عمران روستاهای در این زمینه روش‌های بسیار سودمند و جدیدی برای حمایت از تولید کننده مانند سیاست تضمینی حداقل قیمتها و بیمه محصولات کشاورزی و دامی و اعطای کمکهای مالی و اموالی میان مدت و درازمدت به شرکت‌های سهامی زراعی اتخاذ گردیده است. همچنین توسعه شرکت‌های تعاونی و شرکت‌های سهامی زراعی و بخصوص عضویت کلیه روستاییان و کشاورزان در این شرکت‌ها یکی از اهداف عمده بخش کشاورزی می‌باشد تا همان طوریکه شاهنشاه در کنگره تاریخی سوم بهمن فرمودند کلیه کشاورزان ایران در شرکت‌های سهامی زراعی دارای سهم بوده و احساس مالکیت و تعلق خاطر بنمایند بطوریکه با ایجاد بکصد شرکت سهامی زراعی دیگر تعداد شرکت‌های سهامی زراعی در سال ۱۳۵۶ به ۱۴۳ و حوزه فعالیت آنها بحدود ۴۲۰ هزار هكتار خواهد رسید - همچنین از طریق گسترش صنایع تبدیل فرآوردهای کشاورزی در سطح روستاهای توسعه و توسعه صنایع دستی و فعالیت‌های غیر کشاورزی سعی در برقراری تعادل مطلوب بین درآمد افراد روستاشین و شهری بعمل خواهد آمد و بالاخره با اعمال روش‌های کامل‌جديدة و پروژه‌های تحقیقی رشد سالانه متosteپی برای ۵/۵ درصد در ارزش افزوده کشاورزی خواهیم داشت، در اینجا لازم است ببنکه بسیار مهم اشاره بنمایم و

اجتماعی برنامه‌ای مربوط به بیمه درمانی و تقدیر و رستایان و در زمینه فعالیت‌های اقتصادی توسعه صنایع دستی و کشاورزی رامیتوان نام برد - در اینجا لازماً است بهدف دوم عمران روستایی یعنی تکنیک جدید آموزش روستایان اشاره نمایم.

بمنظور آشناسانه روستاییان بافنون و مهارت‌های جدید کشاورزی و صنعتی از طریق آموزش‌های فنی و حرفاًی کارگران ماهر و نیمه‌ Maher کشاورزی. تکنیک برق - ماشین آلات وبالآخره سایر حرفاًهای مورد نیاز روستاهای ترتیب خواهد یافت. این آموزش و آموزش‌های تلفیقی و توجیهی دیگر در مرکزی بنام مؤسسه مطالعاتی و توجیهی عمران دهات که برای اولین بار در برنامه پنجم بطور آزمایشی در استانهای خراسان- گیلان- کرمانشاه اصفهان و استان ساحلی تشکیل خواهد گردید صورت میگیرد.

مؤسسه مذکور بامطالعه فعالیت‌های عمرانی و تماس دائم با روستاییان و کادر خدمتی دهات برنامه‌های آموزشی مؤسسه را با نیازهای روستایی منطقه‌بینایی بطوریکه در برنامه پنجم عمرانی آموزش روستاییان سبب برنامه چهارم در مورد آموزش فنی و حرفاًی به ۲/۵

برابر - در مورد آموزش توجیهی به ۱۸۶ برابر وبالآخره در مورد آموزش تخصصی کادر دولت به ۳ برابر افزایش خواهد یافت. حال در چهار چوب این تقسیم‌بندی و طرح جدید روستاهای برنامه‌های عمران منطقه‌ای با تجهیز بیشتر و طبق ضوابط منطقی تری در قالب یک سطح کلی بنام برنامه توسعه استان پیاده خواهد گردید بطوریکه در قالب بررسی کلی منابع هر منطقه قطبی‌های کشاورزی - صنعتی و جهانگردی و تغایر آن تعیین و در داخل قطعه‌ها وضع و کیفیت منابع آب و زمین مورد بررسی قرار میگیرد و سرمایه‌گذاری در همان زمینه صورت میگیرد، بطوریکه سعی خواهد شد تا پایان برنامه پنجم ضمن جلوگیری از افزایش شکاف موجود بین طبقات، اختلاف بین درآمد فردی در نواحی مختلف تا حدودی تدبیل باید.

در مورد کشاورزی و دامپروری قبله گفته شده میزان اعبار و سرمایه‌گذاری در برنامه پنجم برای

خدمات عمران ناجیهای را در برنامه پنجم لازم است از دیدی و سبیع تر و بامعبارهای کمالاً جدیدی موردنیستش قرار دهیم . زیرا که در قسمت عمران روستایی باطری خواهد گرفت شرکت‌های روستایی و تربیت سیستم اقماری در بخش خدمات روستایی میباشد. باین معنی که بمنظور توزیع معادل سرمایه‌گذاری و خدمات رفاهی و زیربنایی درجهت پوشش حداکثر جمعیت روستایی و تقاضه در تعداد بیشمار دهات کوچک و پی ریزی شهرهای آینده کشور و همچنین بمنظور استفاده و بهره‌برداری از تأسیسات و صنایع ایجاد شده در روستاهای سیستم تمرکز در روستاهای پیدا شده و حوزه‌های عمران روستایی تشکیل خواهد گردید (صحیح است) . هر حوزه شامل مجموعه‌ای از دهات در محدوده‌ای مشخص میباشد که در این مجموعه یکی از دهات با توجه بضوابط خاصی که تعیین شده است بعنوان مرکز حوزه انتخاب خواهد شد، آنگاه در محدوده حوزه تعدادی از دهات که جمعیت هریک بیش از ۲۵۰ نفر است با توجه به سهولت دسترسی بر کریزه بصورت دهات کوچک و پراکنده با ضمناً در محدوده هر حوزه دهات کوچک و پراکنده با جمعیت کمتر از ۲۵۰ نفر میتوانند از خدمات آموزشی و در صورت لزوم از بروزهای دیگر استفاده بکنند: به این ترتیب در مراکز حوزه‌های عمرانی پروژه‌های آب آشامیدنی - درمانگاه - دبستان - دبیرستان - هنرستان روستایی - حمام - میدانهای کوچک و ساده ورزشی - برق - ابزار تعاونی - خانه‌های سازمانی و خانه‌های مسکونی جهت روستاییان - دفاتر اداری و سایر تأسیسات لازم بصورت همزمان ومجتمع اجرا خواهد شد - در دهات اقمار حوزه پروژه‌های آب آشامیدنی راه ارتباطی و دبستان پیاده میگردد - بر اساس مطالعات انجام شده در برنامه پنجم تشکیل حدود ۱۲۰۰ حوزه که ۱۴ هزار دهه را بزرگ میگردد که آثار جنبی این عوامل محرومیت روستاشین را از رفاه اجتماعی و امکانات و مظاهر پیشرفت اقتصادی بایستی نامبرد - روی همین اصل مسلم نیز میباشد که شاهنشاه عظیم الشأن ایران تأکید خاصی در مورد عمران روستاهای توسعه عالی‌تر امکانات ملی و اجتماعی در نقاط دورافتاده کشور صادر و خطب مشی اساسی آزادانه فرموده‌اند - با توجه به این مسائل و خدمات و تعیین آن در سطح روستاهای عمرانی - سانیدن پذیر خواهد گردید و از مهمترین این خدمات در زمینه فعالیت‌های اجرای طرح‌های جتمع عمرانی بدشت آمده بود فعالیت‌ها

پیشرفت روزافزون اقتصادی کشور در کنگره تأکید فرمودند توجه به آموزش فنی و حرفه‌ای و تربیت تکنیسینهای ماهر در رشته‌های مختلف صنعت می‌باشد تا جذب رمادی بسیار نادر نیازی بخرید خدمات فنی و علمی از خارج نداشته باشیم و مدارس حرفه‌ای را در حدود و سطح معقول و متداول خود برای آموزش فنی و رشته‌های لازم محفوظ داشته و از تغییر فرم دادن این نوع مدارس حرفه‌ای در قالب مدارس عالی که بتعادل پشت میز نشیان اضافه مینماید جلوگیری بعمل آوریم. بهمین منظور نیز در برنامه پنجم ایجاد ۵۰۰ واحد فنی حرفه‌ای جدید پیش‌بینی شده است که ظرفیت آموزشی مدارس و مرکزهای موجود را از ۹۵ هزار نفر در برنامه چهارم بعدود ۳۶۲ هزار نفر یعنی بحدود ۴ برابر در برنامه پنجم میرساند.

هنچین تعمیم کامل آموزش ابتدائی و ریشه کن کردن پیوسته در گروههای فعال از اهداف اساسی و ده ساله آموزش و پرورش می‌باشد. بطوریکه با تخصیص ۴۰۵ میلیارد ریال اعتبار برای بخش آموزش و پرورش در برنامه پنجم کلیه کودکان شهری و ۸۰ درصد از کودکان روستائی مشغول تحصیل خواهند بود و در نظام آموزش عالی مسئله اساسی این خواهد بود که دانشگاهها و مؤسسات عالی آموزشی برای جوانگوئی به نیازهای جامعه ایران آماده گردند. برای این منظور پیش‌بینی شده است که محتوای دروس و برداشت آموزش عالی مورد مطالعه و تجدیدنظر قرار گیرد.

وبالاخره با اعمال سیاست‌های کامل‌آجید و برنامه‌های مترقبه‌ای که در فضول: منابع آب - صنایع معادن - برق - حمل و نقل و ارتباطات و مخابرات مسکن - فرهنگ و هنر - جهانگردی و پهداشت و درمان آمار کشور صورت گرفته است و بخصوص باتوجه به حفظ آهنگر شدی که در اقتصاد پیش رو خود داشتیم: تولید ناخالص ملی مانست به قیمتی ای جاری با افزایش متوسط سالانه ۱۵/۳ درصد از حدود ۱/۱۴۹ میلیارد ریال در پایان برنامه چهارم به حدود ۳/۴۵ میلیارد ریال در پایان برنامه پنجم خواهد رسید و باتوجه به اینکه در همین مدت جمعیت کشور ما از حدود ۳۱/۲ میلیون نفر به حدود ۳۶ میلیون نفر خواهد رسید تولید ناخالص

استفاده خواهد شد و این افتخار برای ایرانی محفوظ خواهد ماند که در طی کمتر از یک ربع قرن صنعت نفت خود را تحت ارشاد و راهنمایی‌های ذیقدر رهبر عالی‌قدرت خود از چنگ استعمارگران خارجی بدرآورده و اینک در سطح گسترده بین المللی بازتر گترین کمپانیهای فنی جهان بر قابت برخاسته است. البته در مورد سایر فضول برنامه نیز که بنده با اختصار نام‌بردم جا دارد که ساعتها بلکه روزهای متواتی مورد بحث و مدافعانه قرار گیرد که البته با توجه به ضيق وقت در يك جلسه امکان نداير نمی‌باشد ولی اینجا لازم میدانم از لحاظ اهمیتی که آموزش و پرورش در برنامه پنجم و بخصوص ذر آینده نگری و برنامه ده ساله کشور احراز نموده است بدکر چند که اساسی در زمینه اهداف کلی آن پردازم. ولی بایستی اذعان بنمایم که بیانات الک من در این مردم هرگز نخواهد توانست يك هزار و اعیان عینی و ذهنی اهداف اساسی آموزش و پرورش را در برنامه پنجم آنطبوریکه رهبر عالی‌قدرت ما در کنگره تاریخی اخیر تشریع فرمودند بیان نماید.

توجه بمسائل ملی و میهنی که سرفصل اساسی برنامه‌های آموزش و پرورش در برنامه پنجم می‌باشد در آن روز پرشکوه بهترین وجهی جلوه گر بود. میهنی که در حمد و وصف و پاسداری از آنان همانطوریکه ملاحظه فرمودید در آن روز تاریخی همه‌یکدلویکزان و یک‌دانی با ندای شاهنشاه وطن دوست عظیم الشأن خود فریاد برآوردیم:

چو ایران نباشد تن من مباد

در این بوم و بر زنده يك تن مباد (احسن) این ندای ملکوتی برای همیشه و برای نسل‌های آینده ایران آمده‌های ملی و میهنی آموزش و پرورش را مشخص نمود. خوشبختانه باید باد آوری نمایم که وزیر دانشمند و میهن دوست آموزش و پرورش جناب فرج رو پارسا از چندماه پیش با إلهام از نیات شاهنشاه دست به تشکیل سینه‌های و کنفرانس‌های ملی و میهنی در زمینه هنوهای آموزش و پرورش زده است که ناکنون حسن اثر بسیار در بین جوانان و فرهنگیان ما داشته است (صحیح است) و اما مدف دوم که شاهنشاه آریا مهر با توجه

دولتی و معیارها و ضوابط جدید آنها، تربیت بدنی جوانان و پیش‌نهانگی وبالآخره توجه به مسئله تهران بزرگ می‌باشد، در برنامه حفاظت محیط زیست که برای اولین بار در برنامه عمرانی کشور مظور شده است سیاست اصلی در وهله اول بیشتر بر اصل پیشگیری مبنی گشته و هدفهای اصلی را بر حفاظت - بهبود و احیاء محیط زیست و بهخصوص تشویق مردم به استفاده صحیح از طبیعت منکی ساخته‌اند. در این مورد سیاست آینده دولت مبنی بر استفاده صحیح از اراضی، قسمت عمده‌ای از این مشکل را حل خواهد کرد. زیرا همانطوریکه شاهنشاه در کنگره ملی سوم بهمن تشاره فرمودند افراد ملت بیش از هر چیزی کل کشور که اینک در حدود ۳۱/۲ میلیون نفر می‌باشد در سال ۱۳۵۶ از ۳۶ میلیون نفر تجاوز نکد در صورتی که ارزش افزوده تولیدات کشاورزی را در سال ۱۳۵۶ به ۲۶ میلیارد ریال تخمین می‌زنند ولی آبا اینهمه نلاش و کوشش فقط برای خود ما است؟ مگر مأخذ باندازه کافی برای خوردن نداریم؟ و حتی باندازه وفور؟ درست است که در طی برنامه چهارم پاره‌ای از مواد کشاورزی مانند حبوبات و غلات احتیاج بواردات پیدا کرده بود ولی این مسئله در برای احتياجات و محرومیت‌های سایر ملل جهانی بجهه حسابی می‌اید؟ سایر ملل که در همسایگی ماؤدراقلیم ماوهم‌جوار ماروزانه بر اثر فقر و گرسنگی هزاران نفر قربانی میدهند، فکر این مساعدت‌ها و کمک‌های آینده بهمنوعان مستمند آسیانی و بطور کلی سایر ملل قبیر جهان است که رئیس دولت خدمتگزار و کارдан مارا واداشه است تا بالهای از بیانات بشر دوستانه شاهنشاه آریامهر توجه بین دو عامل را یعنی جمعیت کم و غذای بیشتر را در سطح برنامه پنجم پیدا نماید (صحیح است).

شاهنشاه عظیم الشأن و عدالت پرور ما تنها حامی ملت خود نبود بلکه پشت و پناه بشریت و پناهگاه بیچارگان و در دمندان روی زمین می‌باشدند (صحیح است احسنست).

از فضول در خشان رفاه اجتماعی و کشاورزی که بگذریم بفضولی در برنامه پنجم بر میخوریم که در تاریخ برنامه‌بری ایران کاملاً تازگی دارد و آن مسئله حفاظت محیط زیست - ارزی - توجه به ساختمان‌های

ملی سرانه از حدود ۴۸۱ دلار به حدود ۸۵۱ دلار در پایان برنامه پنجم خواهد رسید. و تولید ناخالص داخلی سرانه نیز از ۳۷۳ هزار ریال (۵۱۳ دلار) در پایان برنامه چهارم به حدود ۶۹۴ هزار ریال یعنی ۹۰۷ دلار در پایان برنامه پنجم خواهد رسید و بدین ترتیب میزان رشد متوسط سالانه (تولید ناخالص داخلی) طی برنامه پنجم معادل $\frac{1}{4}$ درصد در سال تعیین شده است وابن رقمی است درخشن و قابل توجه و حتی بقول هویدا حتی کمتر از حد پیش بینی شده زیرا که بقول مفسر روزنامه «فاینشیال تایمز»، رهبر ایران برای پیشرفت و ترقی کشور حد مرزی نمی‌شناشد و ماده ۴۱ در صدرشد حتی در آن نیز که پیشرفت‌ترین کشور توسعه جوی صنعتی فرن اخیر می‌باشد این رقم دیده شده است هم چنین نظری بهار قام درخشن دریافتی‌های دولت که در طی برنامه پنجم به $\frac{3}{344}$ میلیارد ریال بالغ خواهد گردید یا ز مؤید همین پیروزی ملی، توفیق درخشن برنامه پنجم و بخصوص تلاش و کوشش و خدمات صادقانه دولت حزبی جانب هویدان خست وزیر فعال مملکت وزراء و مسئولین محترم دستگاه‌های اجرائی می‌باشد و من اطمینان کامل دارم که این دستگاه‌های اجرائی که طبق تغییرات جدید

سازمان برنامه رأساً افتخار اجرای برنامه‌های عمرانی کشور را عهده‌دار گشته‌اند همچنین مجریان صدیق سازمان برنامه با توجه به سه اصل مهمی که در آغاز برنامه معنوان سه اصل اساسی خط‌مشی برنامه از طرف شاهنشاه اعلام شده است یعنی: رعایت واجراه انضباط برنامه‌ای - مبارزه با تجمل پرستی و امساك - و دفاع از ارکان برنامه در انجام وظایف خطرپری که در مقابل ملت ایران بر عهده دارند پیروز و موفق گردیده و ملت ایران بتواند تحت ارشاد و رهبری‌های ارزش‌نده شاهنشاه عظیم الشأن خود در دورانی هرچه افتخار آمیزتر به دروازه‌های تمدن بزرگ نایل گرددند (احسن).

وفیض - خانم دکتر آصف زاده چون وقت تمام است بقیه مطالبات را به جلسه آینده موکول بفرمائید.

۳- تعیین موقع و دستور جلسه آینده - ختم جلسه

وفیض - با جازه خانم‌ها و آقایان جلسه را ختم می‌کنیم بناله مذاکرات در لایحه برنامه عمرانی پنجم و پنجم در جلسه بعد ادامه خواهد داشت جلسه آینده ساعت ۹ صبح روز پنجم شنبه خواهد بود.

(ساعت ۹ بعد از ظهر جلسه ختم گردید) -

رئيس مجلس شورای ملی - عبدالله ریاضی